

Застосування Міжнародного стандарту фінансової звітності 17 «Страхові контракти». Серія вебінарів

Андрусів Андрій

менеджер Департаменту методології регулювання страхового ринку Національного банку України, PhD

Сіухіна Катерина

провідний економіст Департаменту бухгалтерського обліку Національного банку України, к.е.н.

члени проєктної команди Національного банку України «Звітність учасників ринку небанківських фінансових послуг» (напрямок Страхування)

вересень-жовтень 2022

Disclaimers

- Формат вебінару передбачає проведення відеозапису. Беручи участь у заході, ви даєте свою згоду на проведення відео- та аудіозапису з метою публікації таких матеріалів на сторінці офіційного інтернет-представництва Національного банку України з подальшим використанням в навчальних цілях.
- Будь-які інтерпретації, висновки та думки, висловлені у цій презентації, є безпосередньо думкою автора і не є офіційною думкою Національного банку України. Національний банк України не несе відповідальності за точність та будь-які інші дані, які наведені або на які здійснюється посилання у цій презентації.
- Права та дозволи:
Матеріал у цій презентації захищений авторським правом. Копіювання та / або передача частин або всієї цієї роботи та/або відеоматеріалів запису будь-якій стороні за межами Національного банку України без відповідного дозволу може бути порушенням чинного законодавства.

Серія вебінарів «Застосування МСФЗ 17»

2-3 години 1-2 рази на тиждень (вівторок та/або четвер) з 15.00, починаючи з 06 вересня 2022 року (актуальний графік розміщений на сайті Національного банку України)

Вебінар проводиться із відеозаписом (тільки спікери від Національного банку України)

Виступи спікерів-експертів страхового ринку не записуються

Усі питання по семінарам та інформації, що міститься у цій презентації, прохання надсилати на адресу: IFRS_17@bank.gov.ua

Спікери залишають за собою право залишити без відповіді запитання, які задані під час виступу та/або в чаті

Основні питання для розгляду на серії вебінарів «Застосування МСФЗ 17 «Страхові контракти»

- Організаційні заходи страховиків при впровадженні МСФЗ 17
- Причини впровадження МСФЗ 17. Основні відмінності відображення у звітності за МСФЗ 4 та МСФЗ 17.
- Огляд застосування МСФЗ 9 в страхових компаніях (оглядово).
- Сфера застосування МСФЗ 17 та виключення із МСФЗ 17.
- Відділення компонентів від страхового контракту.
- Агрегування страхових контрактів.
- Межі контрактів та грошові потоки виконання.
- Загальна модель обліку (GMM). Первісне визнання та оцінка зобов'язання на залишок покриття, коригування на нефінансовий ризик, контрактної сервісної маржі. Облік.
- Загальна модель обліку (GMM). Оцінка зобов'язання за страховими вимогами.

Усі питання по семінарам та інформації, що міститься у цій презентації, надсилати на адресу: IFRS_17@bank.gov.ua

Основні питання для розгляду на серії вебінарів «Застосування МСФЗ 17 «Страхові контракти»

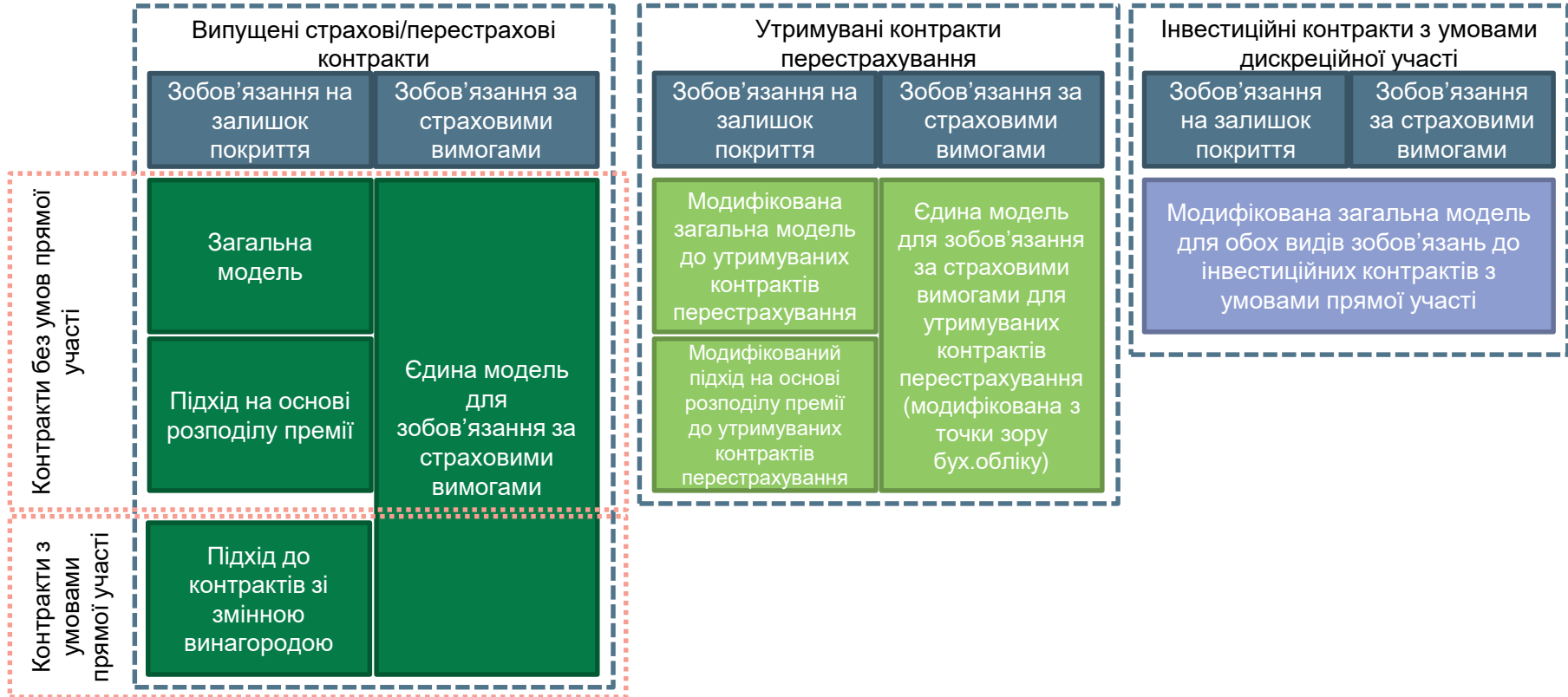
- Загальна модель обліку (GMM). Зміна грошових потоків виконання, ставок дисконтування. Визначення страхового доходу та витрат.
- Загальна модель обліку (GMM). Обтяжливі контракти.
- Загальна модель обліку (GMM). Розкриття.
- Облік контрактів з умовами прямої участі.
- Спрощена модель обліку (PAA). Критерії застосування, первісне визнання та подальший облік, розкриття.
- Облік випущених контрактів перестраховування, особливості.
- Облік утримуваних контрактів перестраховування. Грошові потоки в межах контракту. Облік прибуткових та обтяжливих контрактів. Особливості розкриття.
- Перехід на МСФЗ 17: можливі підходи.

Основні питання для розгляду на вебінарі 20 вересня

- Утримувані контракти перестраховування (УКП). Модифікація підходів з урахуванням специфіки контрактів
- УКП, загальна модель: оцінка та облік, приклади
- УКП, підхід на основі розподілу премії: оцінка та облік, приклад
- УКП: Фінансова звітність, актуальні розкриття

Моделі обліку згідно МСФЗ 17

Утримувані контракти перестраховання та модифікований підхід до їх оцінки та обліку

Сфера застосування МСФЗ 17. Страхові контракти (§3, 4) (2/3)

Значний страховий ризик – основа ідентифікації страхового контракту

Страховий контракт – контракт, за яким одна сторона (емітент) приймає **значний страховий ризик** від іншої сторони (держателя страхового полісу), погоджуючись виплатити держателю страхового полісу **компенсацію** в разі певної події в майбутньому, настання якої **пов'язане з невизначеністю**, — страхової події, що справляє на держателя страхового полісу несприятливий вплив (Додаток А).

Страховий ризик – ризик, що **не є фінансовим ризиком**, який передається від держателя контракту його емітенту (Додаток А). Суб'єкт господарювання мусить прийняти від держателя страхового полісу ризик, на який держатель страхового полісу **вже наразився**. Будь-який **новий ризик**, створений контрактом для суб'єкта господарювання або держателя страхового полісу, **не є страховим ризиком** (§Б11).

Страховий ризик є **значним** у тому й лише тому разі, якщо страхова подія може змусити емітента виплатити **додаткові суми**, що є значними за **будь-яким окремим сценарієм**. Ця умова може бути виконана **навіть тоді**, коли **страхова подія є винятково малоюмовірною**, або навіть тоді, коли очікувана (тобто зважена на ймовірність) теперішня вартість умовних грошових потоків являє собою **незначну частку очікуваної теперішньої вартості залишку грошових потоків за страховим контрактом** (§Б18).

Додаткові суми – це теперішня вартість сум, що перевищують ті суми, які підлягали б сплаті в разі ненастання страхової події (§Б21).

! Суб'єкт господарювання оцінює чи є страховий ризик значним для кожного контракту **окремо** (§Б22).

Облік утримуваних контрактів перестраховування (§ 60-70А)

- Для обліку утримуваних контрактів перестраховування застосовується **модифікований** «загальний» підхід (без підходу на основі розподілу премії) або підхід на основі розподілу премії

Огляд перестраховування

- Утримувані контракти перестраховування та базові страхові контракти представлені окремо у фінансовій звітності за МСФЗ 17.
- У звіті про прибутки та збитки та балансі немає взаємозаліку.
- Стандарт трактує договори страхування та договори перестраховування, укладені аналогічно, за винятком того, що VFA та DPF не можуть застосовуватися до договорів перестраховування.
- Подібний режим для договорів перестраховування, але з винятками (ст. 60-70)

Різні моделі – вихідне перестраховування не потрібно оцінювати за тією ж моделлю, що й відповідні страхові контракти.

Крім того, **VFA** не може застосовуватися до перестраховування.

Межі контракту – межі контракту укладеного договору перестраховування можуть відрізнитися від меж контракту відповідного страхування. **Групування.** Утримувані договори перестраховування можуть бути груповані за різними групами, які не співвідносяться один до одного з відповідними групами страхових контрактів.

Визнання – існують інші правила визнання утримуваного перестраховування порівняно з визнанням відповідного страхового контракту.

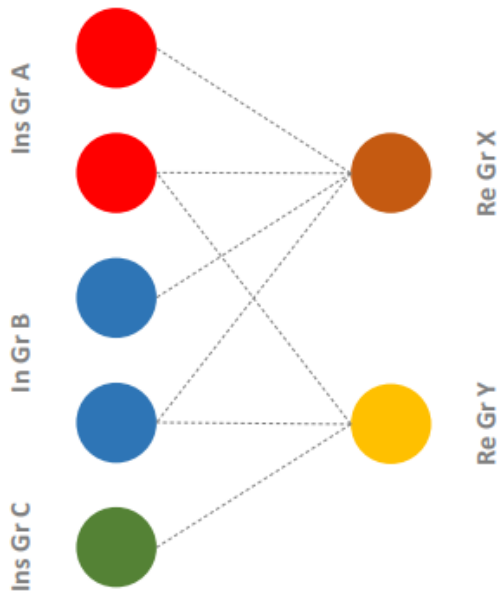
Рівень агрегування утримуваних перестрахових контрактів

Групування

Страхові
договори

Перестрахові
договори

Суб'єкт господарювання здійснює розподіл портфелів утримуваних контрактів перестраховання з застосуванням підходів як і для прямого страхування, але посилання на обтяжливі контракти змінюються на посилання на контракти, за якими при первісному визнанні має місце чистий прибуток.

Утримувані контракти перестраховування не можуть бути обтяжливими

- Страховий контракт є обтяжливим на дату первісного визнання, якщо грошові потоки виконання, винятки під контракт, будь-які раніше визнані грошові потоки придбання й будь-які грошові потоки контракту на дату первісного визнання в цілому являють собою чисте вибуття грошових коштів (§ 47).

Приклад оцінки обтяжливості контракту на дату первісного визнання:

Сума очікуваних грошових потоків виконання з урахуванням ризиків становить 6000 грн.

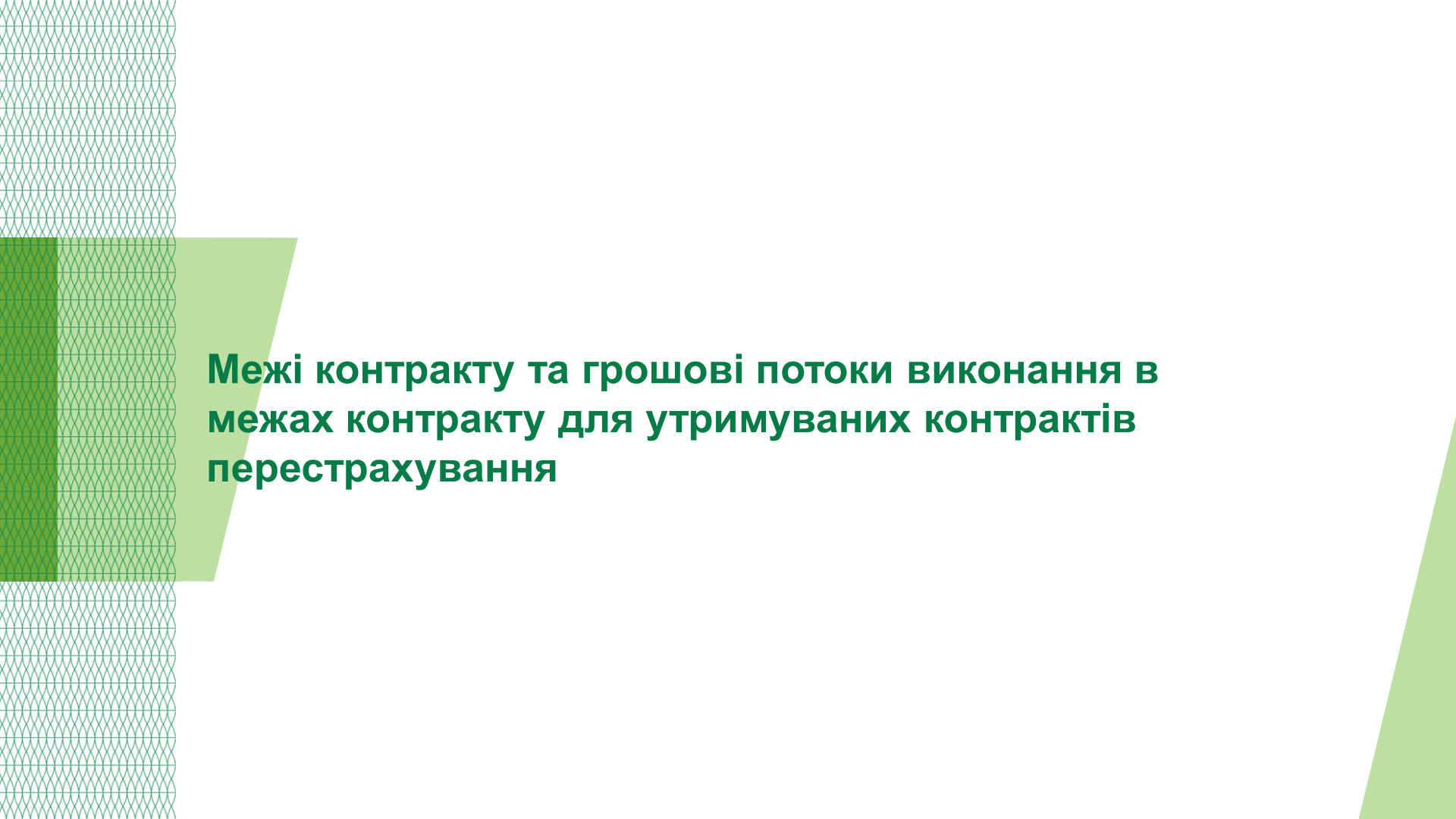
Сума премій, які мають надійти від страхувальників або застрахованих осіб, за період контракту становить 5000 грн.

Всі вхідні потоки
(5000 грн)

<

Всі вихідні потоки
(6000 грн)

**Межі контракту та грошові потоки виконання в
межах контракту для утримуваних контрактів
перестраховування**

Визнання

Контракт страхування

Суб'єкт господарювання визнає групу випущених ним страхових контрактів, починаючи з більш ранньої з таких дат:

- початку періоду покриття за групою контрактів;
- дати, коли перший платіж з боку держателя страхового полісу в групі належить до сплати; і
- у разі групи обтяжливих контрактів, із тієї дати, коли група стає обтяжливою

Контракт вихідного перестрахування

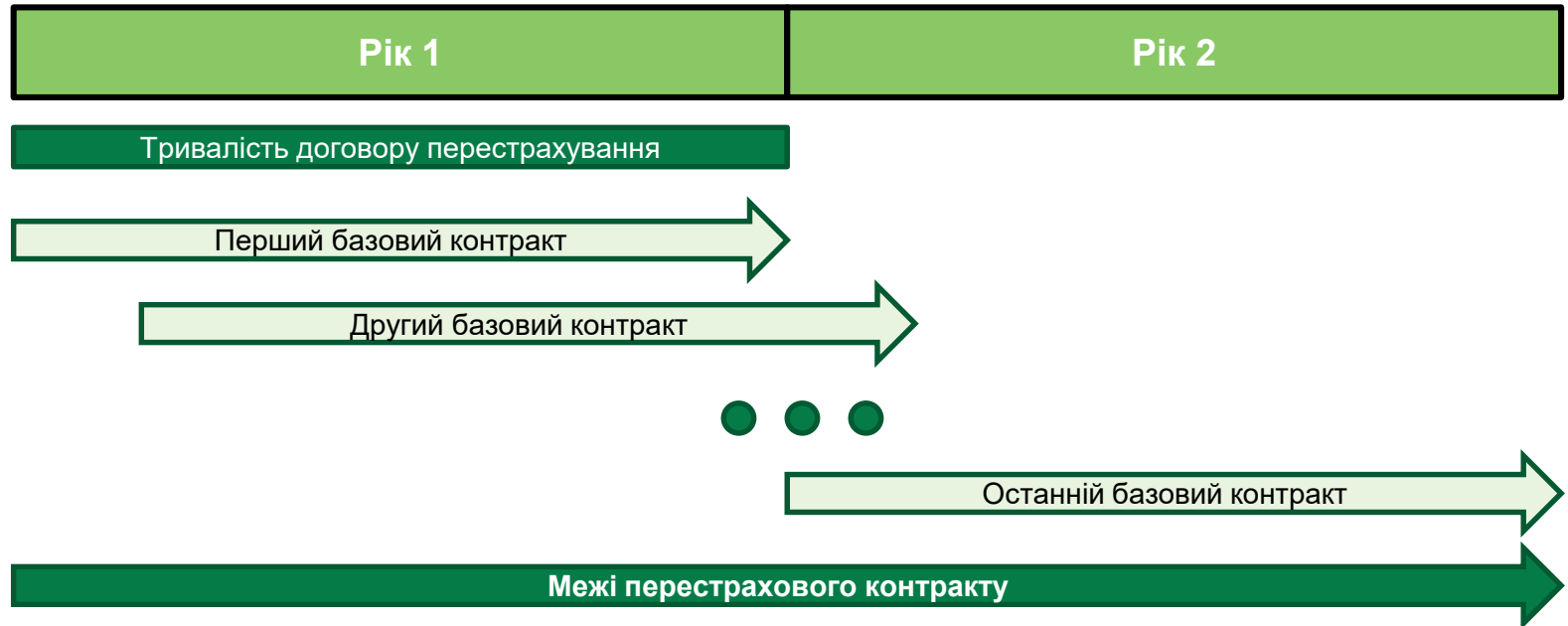
Суб'єкт господарювання визнає групу утримуваних контрактів перестрахування починаючи з більш ранньої з таких дат:

- а) дати початку періоду покриття за групою утримуваних контрактів перестрахування; та
- б) дати визнання суб'єктом господарювання обтяжливої групи базових страхових контрактів, якщо суб'єкт господарювання уклав відповідний утримуваний контракт перестрахування у складі групи утримуваних контрактів перестрахування в таку дату або до неї.

Попри положення пункту (а) суб'єкт господарювання відкладає визнання групи утримуваних контрактів перестрахування, що забезпечують пропорційне покриття, до дати первісного визнання будь-якого базового страхового контракту, якщо ця дата настає пізніше початку періоду покриття групи утримуваних контрактів перестрахування.

Межі контракту перестраховування (приклад)

Пропорційне перестраховування на базі андеррайтингового року

Таким чином, тривалість договору перестраховування (1 рік) не співпадає із межами контракту (2 роки).

Грошові потоки виконання в межах контракту §Б65. Жодних «особливих» модифікацій для утримуваних перестрахових контрактів від розробників стандарту

- премії (в тому числі, коригування премій і частки премії), що надійшли від держателя страхового полісу, а також будь-які додаткові грошові потоки, обумовлені такими преміями;
- платежі держателеві страхового полісу (або від його імені), включаючи страхові виплати, які вже було заявлено, але ще не було оплачено (тобто заявлені страхові виплати), страхові виплати за подіями, що відбулись, але вимоги про їх здійснення не було заявлено, а також усі майбутні страхові виплати, стосовно яких суб'єкт господарювання має суттєві зобов'язання;
- платежі держателеві страхового полісу (або від його імені), розмір яких змінюється залежно від доходності базових статей;
- платежі держателеві страхового полісу (або від його імені), виникають із похідних інструментів - наприклад, опціонів та гарантій, вбудованих в контракт, у тому обсязі, в якому зазначені опціони й гарантії не відокремлені від страхового контракту;
- розподіл аквізичійних грошових потоків, що можуть бути віднесені на портфель, до якого належить контракт;
- витрати на розгляд вимог про страхові виплати (тобто витрати, яких суб'єкт господарювання зазнає при з'ясуванні обставин, обробці та прийнятті рішень щодо вимог про страхові виплат за існуючими страховими контрактами, включаючи винагороди юристам і оцінювачам збитків, а також внутрішні витрати на з'ясування обставин щодо вимог про страхові виплати й обробку платежів за такими вимогами);
- витрати, яких суб'єкт господарювання зазнає при наданні контрактних вигод у не грошовій формі;
- витрати на адміністрування та супровід полісів - наприклад, витрати на виставлення рахунків на сплату премій і обробку змін у полісах (наприклад, змін та поновлення). Такі витрати мають включати в себе також регулярні комісії, які, як очікується, доведеться сплачувати посередникам, якщо певний держатель страхового полісу продовжує сплачувати премії в межах страхового контракту;
- податки, що справляються за операціями (зокрема, податки на премії, податки на додану вартість, податки на товари й послуги), та збори (зокрема, збори на пожежну охорону та збори в гарантійний фонд), які виникають безпосередньо з наявних страхових контрактів або можуть бути віднесені на них на об'ґрунтованій і послідовній основі;
- платежі, які здійснює страховик, від імені держателя страхового полісу, пов'язані з виконанням податкових зобов'язань держателя страхового полісу, а також пов'язані з цим надходження;
- потенційні надходження грошових коштів від відшкодування (наприклад, від утилізації та суброгації) за майбутніми вимогами, передбачені наявними страховими контрактами, а також - у тому обсязі, в якому вони не відповідають критеріям визнання їх окремими активами, - потенційні надходження грошових коштів від відшкодувань за минулими вимогами;
- видатки, яких суб'єкт господарювання зазнає:
  - здійснюючи інвестиційну діяльність — тією мірою, якою суб'єкт господарювання здійснює таку діяльність для збільшення вигід від страхового покриття для держателів страхових полісів. Інвестиційна діяльність збільшує вигоди від страхового покриття, якщо суб'єкт господарювання здійснює таку діяльність, маючи на меті генерування інвестиційного доходу, від якого держателі страхових полісів одержать користь у разі настання страхової події;
  - надаючи послугу інвестиційного доходу держателям страхових полісів за страховими контрактами без умов прямої участі;
  - надаючи послугу, пов'язану з інвестуванням держателям страхових полісів за страховими контрактами з умовами прямої участі.
- частка фіксованих і змінних накладних витрат (як то витрат на бухгалтерський облік, роботу з персоналом, інформаційні технології та інформаційну підтримку, амортизацію, оренду, обслуговування та оплату комунальних послуг), що може бути безпосередньо віднесена на виконання страхових контрактів. Такі накладні витрати відносяться на групи контрактів із використанням систематичних і раціональних методів, які послідовно застосовуються до всіх витрат, що мають аналогічні характеристики;
- будь-які інші витрати, що безпосередньо можуть бути віднесені на держателя страхового полісу згідно з умовами контракту.

Грошові потоки виконання, які не враховуються в межах наявного контракту §Б66. Жодних «особливих» модифікацій для утримуваних перестрахових контрактів від розробників стандарту

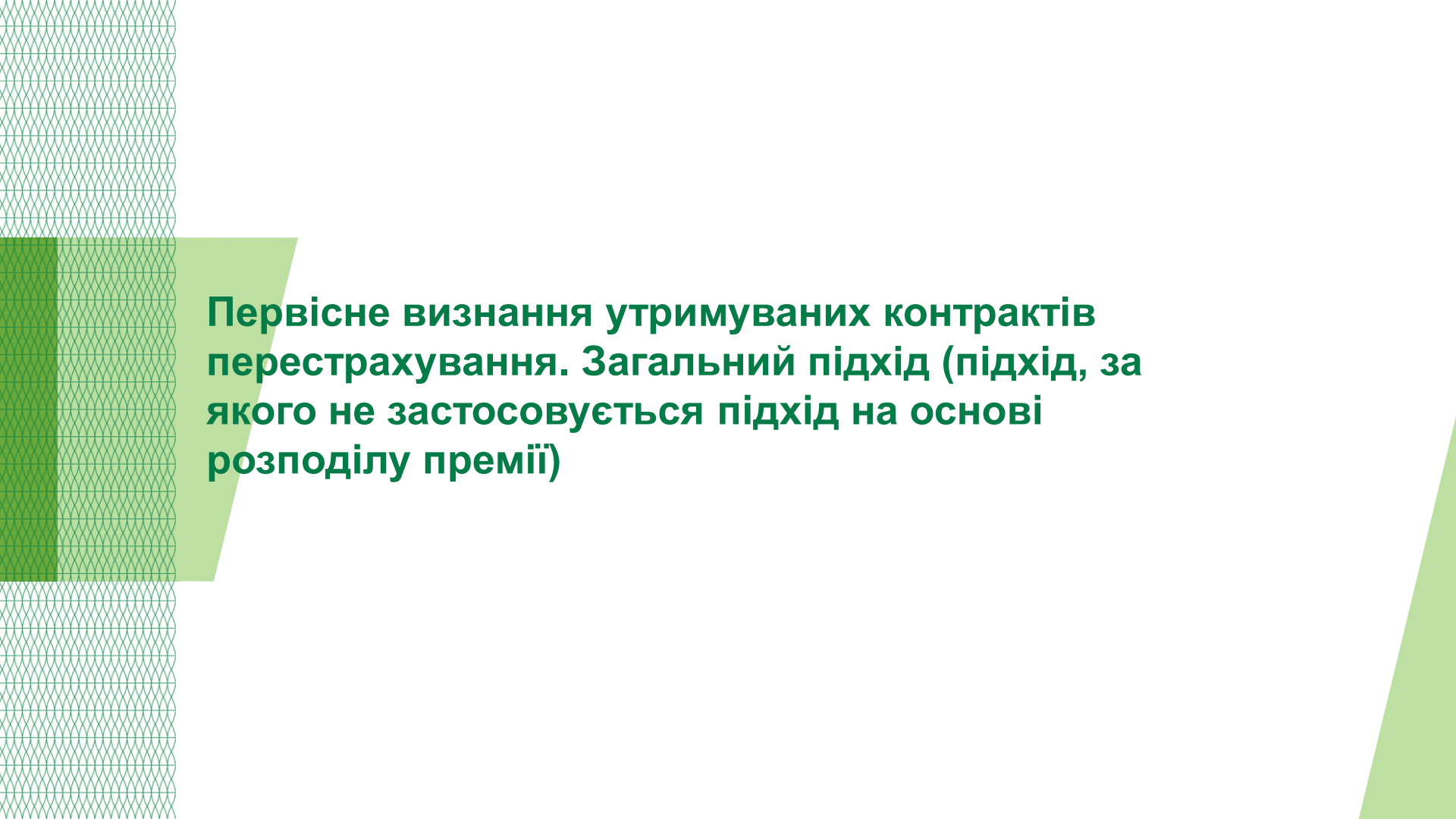
- доходи від інвестицій. Інвестиції визнаються, оцінюються й подаються окремо;
- грошові потоки (платежі або надходження), що виникають за утримуваними контрактами перестраховування. Утримувані контракти перестраховування визнаються, оцінюються й подаються окремо;
- грошові потоки, що можуть виникати за майбутніми страховими контрактами, тобто грошові потоки за межами наявних контрактів;
- грошові потоки, пов'язані з витратами, які неможливо віднести безпосередньо на портфель страхових контрактів, до складу якого входить контракт, як то деяких витрат на розробку продуктів і навчання. Такі витрати визнаються в прибутку або збитку при їх понесенні;
- грошові потоки, що виникають унаслідок аномальних обсягів марно витрачених на виконання контракту трудових або інших ресурсів. Такі витрати визнаються в прибутку або збитку при їх понесенні;
- платежі за податком на прибуток та надходження за ним, що не здійснені або не одержані страховиком як довіреною особою, або не можуть бути безпосередньо віднесені на держателя страхового полісу згідно з умовами контракту;
- грошові потоки між різними компонентами суб'єкта господарювання, що подає звітність, такі як кошти держателів страхових полісів і кошти акціонерів, якщо ці грошові потоки не змінюють суми, яку буде сплачено держателям страхових полісів;
- грошові потоки, що обумовлюються компонентами, відокремленими від страхового контракту та обліковуються з використанням інших чинних Стандартів.

Узагальнення грошові потоки. Адаптація до утримуваних контрактів перестрашування

Грошові потоки в межах контракту (не адаптований перелік до УКП):

- премії (в тому числі, коригування премій і частки премії) від держателя страхового полісу
- потенційні надходження грошових коштів від відшкодування
- податки, що справляються за операціями
- збори
- платежі від імені держателя страхового полісу
- страхові виплати та інші види виплат держателю полісу
- видатки на інвест. діяльність, якщо виплати держателям полісу передбачають виплати держателям полісу прив'язаним до базових статей
- витрати на врегулювання вимог (зовнішні і внутрішні);
- витрати не грошовій формі;
- витрати на адміністрування та супровід полісів;
- накладні витрати та інші витрати, що можуть бути безпосередньо віднесені на виконання страхових контрактів;
- розподіл аквізиційних грошових потоків, що можуть бути віднесені на портфель, до якого належить контракт

Первісне визнання утримуваних контрактів перестраховання. Загальний підхід (підхід, за якого не застосовується підхід на основі розподілу премії)

Оцінка

Суб'єкт господарювання має використовувати послідовні припущення для формування оцінок теперішньої вартості майбутніх грошових потоків за групою утримуваних контрактів перестраховування та оцінок теперішньої вартості майбутніх грошових потоків за групою (групами) базових страхових контрактів. Крім того, суб'єкт господарювання включає в оцінки теперішньої вартості майбутніх грошових потоків за групою утримуваних контрактів перестраховування вплив будь-якого ризику невиконання емітентом контракту перестраховування, включаючи вплив застави і збитків унаслідок спорів.

Суб'єкт господарювання визначає коригування на нефінансовий ризик так, щоб це відображало обсяг ризику, що передається держателем групи контрактів перестраховування емітентів цих контрактів.

Особливості моделей оцінки договорів перестраховування:

- Укладені договори перестраховування, як правило, є активами, а не зобов'язаннями;
- Утримувані контракти перестраховування не можуть бути обтяжливими;
- Страховик має чистий видаток або чистий прибуток при укладенні контракту перестраховування – тобто CSM може бути додатним або від'ємним;
- Для договорів перестраховування не може застосовуватись модель VFA;
- Для спрощення, можливе застосування моделі PAA при виконанні критеріїв, аналогічних тим, що використовуються для контрактів страхування

Оцінка

Сума, яку суб'єкт господарювання сплачує за перестраховання, зазвичай перевищує грошові потоки виконання отримані від цього перестраховання. Таким чином, CSM для групи утримуваних договорів перестраховання, на момент первісного визнання, зазвичай представляє собою чистий видаток від придбання перестраховання.

Очікувані виплати премій по перестрахованню	CSM – чистий видаток
	RA
	Очікувані ГП, що підлягають відшкодуванню перестраховиком

В деяких випадках CSM може представляти чистий прибуток. Зазвичай це відбувається при ідентифікації обтяжливих базових контрактів. В такому разі МСФЗ 17 розглядає прибуток як зменшення витрат на придбання перестраховання, тобто ніби суб'єкт господарювання отримує знижку на виплату перестраховальних премій.

CSM – чистий прибуток	RA
Очікувані виплати премій по перестрахованню	Очікувані ГП, що підлягають відшкодуванню перестраховиком

Дисконтування (1/3)

- Дисконтування здійснюється з метою врахування часової вартості грошей і фінансових ризиків, пов'язаних із грошовими потоками за контрактом, і включається до складу фінансових доходів або витрат

Фінансовий ризик - ризик можливих майбутніх змін в одному або кількох параметрах:

Припущення пов'язані із фінансовим ризиком у цілях МСФЗ 17 (§Б128):

1. установлена ставка відсотка

2. ціни фінансового інструмента або ціна товару

3. валютний курс

припущення щодо інфляції, визначені на основі індексу цін або ставок, або на основі цін активів із доходністю, прив'язаною до інфляції (крім очікувань щодо зміни цін)

4. індекс цін чи ставок

5. показник кредитного рейтингу чи індекс кредитоспроможності

6. інша змінна величина, за умови, що, у випадку нефінансової змінної величини, ця змінна величина не є специфічною для сторони контракту

зміни в оцінці групи страхових контрактів, спричинені змінами вартості базових статей (крім додавання нових або вилучення)

Дисконтування (2/3)

Жодних модифікацій для утримуваних контрактів
перестраховання

Суб'єкт господарювання коригує оцінки майбутніх потоків грошових потоків для відображення
часової вартості грошей та фінансових ризиків

Вимоги до ставок дисконту

Крива дохідності, а не одна єдина фіксована ставка (ринкові дані, за наявності, або оцінені ставки суб'єктом господарювання)

Мають відображати часову вартість грошей, характеристики грошових потоків і характеристики ліквідності страхових контрактів

Мають узгоджуватися зі спостережуваними поточними ринковими цінами (якщо вони відомі) на фінансові інструменти з грошовими потоками, характеристики яких відповідають характеристикам страхових контрактів, наприклад, за показниками строковості, валюти та ліквідності

Мають виключати вплив чинників, які впливають на такі спостережувані ринкові ціни, але не впливають на майбутні грошові потоки за страховими контрактами

Мають коригувати оцінки майбутніх грошових потоків в тому обсязі, в якому фінансові ризики не враховано в оцінках грошових потоків

Дисконтування (3/3)

Жодних модифікацій для утримуваних контрактів перестраховання

Узгодження ставок дисконту та інших оцінок страхових контрактів

Грошові потоки, які не залежать від доходів за базовими статтями, дисконтуються за ставками, які не відображають мінливості від базових статей

Грошові потоки, які не залежать від доходів за базовими статтями, дисконтуються за ставками, які відображають таку мінливість, або коригуватися із урахуванням такої мінливості, а далі дисконтуватися за ставкою, що відображає здійснене коригування

Номінальні грошові потоки (тобто ті, що включають у себе вплив інфляції) дисконтуються за ставками, що включають у себе вплив інфляції

Реальні грошові потоки (тобто ті, з яких виключено вплив інфляції) дисконтуються за ставками, з яких виключено вплив інфляції

МСФЗ 17 не вимагає від суб'єкта господарювання поділяти розрахункові грошові потоки на такі, що змінюються залежно від доходів за базовими статтями (пов'язані), й на такі, що не змінюються (непов'язані).

Якщо суб'єкт господарювання не поділяє розрахункові грошові потоки в такий спосіб, то він застосовує ставки дисконту, що є доцільними для розрахункових грошових потоків у цілому: наприклад, із використанням методів стохастичного моделювання або методів оцінки, нейтральних до ризику (§Б77).

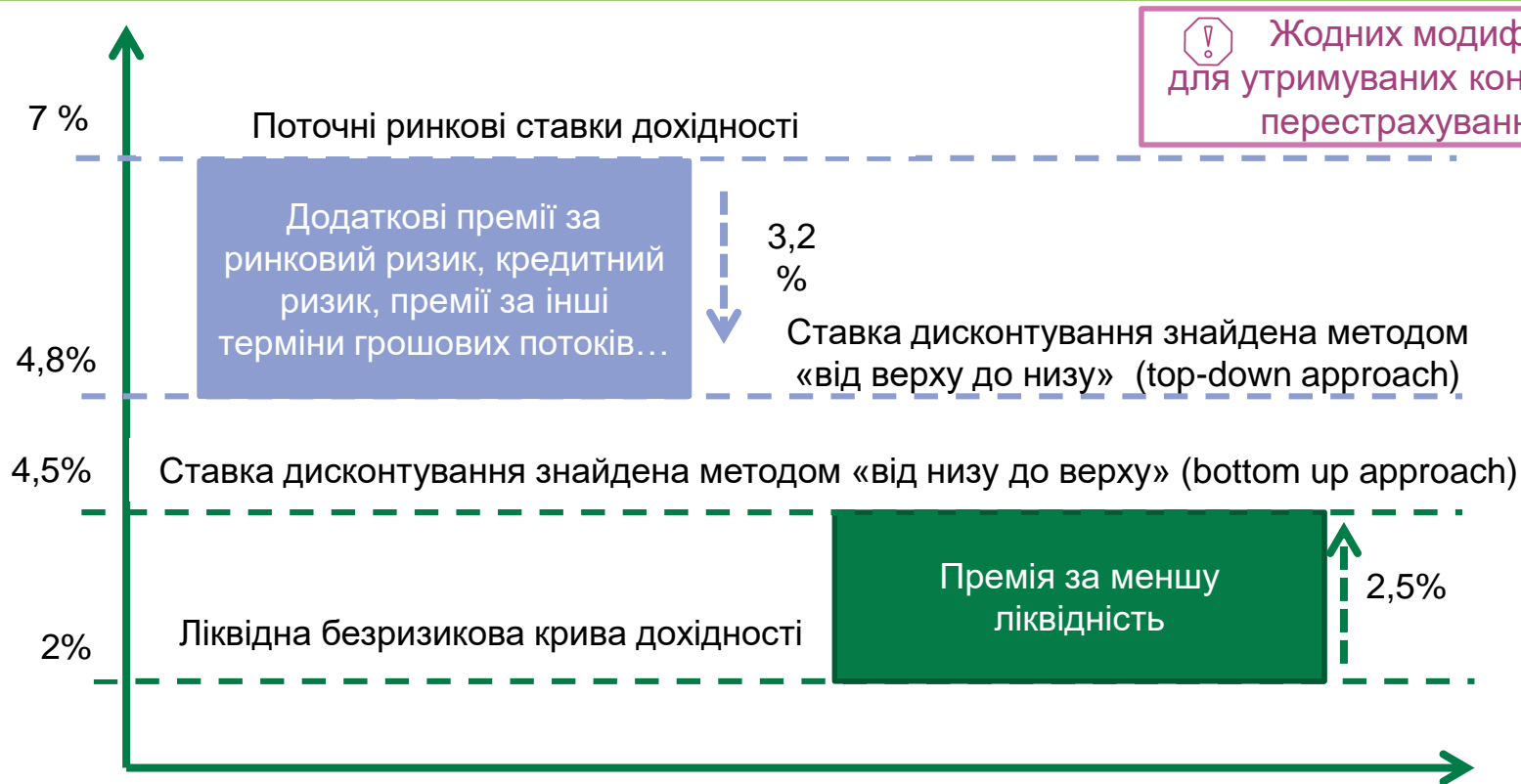
Метод визначення ставок дисконту

МСФЗ 17 не вимагає застосування конкретного методу оцінки для визначення ставок дисконту (§Б78).

При застосуванні методу оцінки суб'єкт господарювання має:

- максимізувати використання спостережуваних вхідних даних та враховувати всю внутрішню й зовнішню обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію щодо неринкових змінних, яка доступна без надмірних витрат чи зусиль (див. пункт Б49). Зокрема, ставки дисконту не повинні суперечити будь-яким спостережуваним і доречним даним ринку, а будь-які неринкові змінні, що використовуються, не повинні суперечити спостережуваним ринковим змінним;
- відобразити поточні умови ринку з точки зору учасника ринку;
- формувати судження, щоб оцінити ступінь подібності між характеристиками страхових контрактів, що оцінюються, та характеристиками інструмента, для якого наявні спостережувані ринкові ціни, й коригувати такі ціни з урахуванням відмінностей між ними.

Підходи, за якими суб'єкт господарювання може визначати ставки дисконту (§Б80, §Б81)

Суб'єкт господарювання не зобов'язаний узгоджувати ставку дисконту, визначену згідно з обраним ним підходом, зі ставкою дисконту, яку було б визначено за іншим підходом (§Б84).

Види ставок дисконту (1/2)

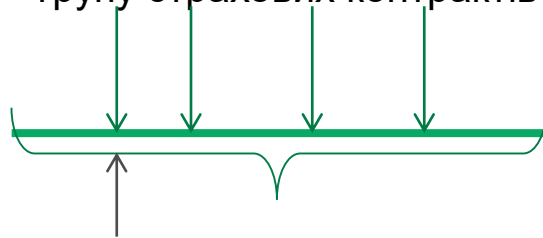

*Грошові потоки виконання є складовими зобов'язання на залишок покриття та зобов'язання за страховими вимогами.

** Для визначення ставок дисконту на дату **первісного** визнання групи контрактів суб'єкт господарювання має право використовувати **середньозважені** ставки дисконту за період випуску контрактів, уключених до групи

Визначення ставок дисконту на дату первісного визнання при додаванні нових контрактів до когорт*

Контракти, випущені до кінця звітного періоду 1, в якому первісно визнано групу страхових контрактів

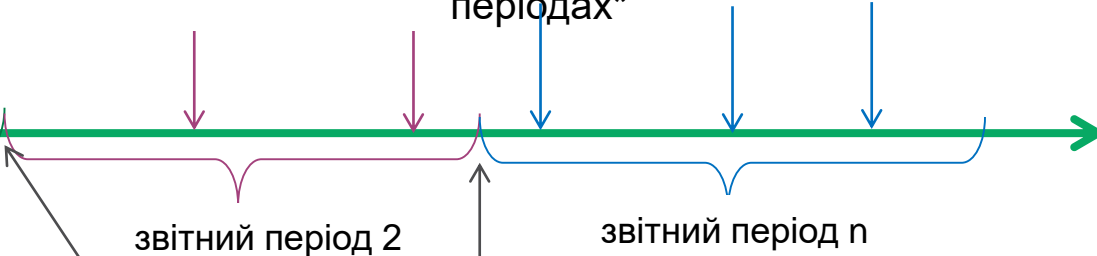

Ставка дисконту, базується на контрактах випущених до кінця звітного періоду, і застосовується від початку звітного періоду, в якому первісно визнано групу

Жодних модифікацій для утримуваних контрактів перестраховування

Контракти, випущені в наступних звітних періодах*

Ставка дисконту, базується на усіх контрактах групи (в т.ч. «нових» контрактах), і переглянута ставка станом на дату первісного визнання застосовується від початку звітного періоду, коли додані «нові» контракти

* За умови дотримання вимог § 22 (різниця між датами випуску страхових контрактів, що включені до однієї групи, не має перевищувати 1 рік)

Види ставок дисконту (2/2)

Для чого застосовуються ставки

Які ставки застосовуються

На рівні портфелів (§Б128)

якщо суб'єкт господарювання вирішить розподіляти фінансові доходи або витрати за страхуванням між прибутком або збитком та іншим сукупним доходом щоб визначити суму фінансових доходів або витрат за страхуванням, включену до прибутку або збитку*

для груп страхових контрактів, щодо яких зміни в припущеннях, пов'язані з фінансовим ризиком, **не мають** суттєвого впливу на суми виплат на користь держателів страхових полісів

для груп страхових контрактів, щодо яких зміни в припущеннях, пов'язані з фінансовим ризиком, **мають** суттєвий вплив на суми виплат на користь держателів страхових полісів

для груп контрактів із застосуванням підходу на основі розподілу премії

ставка дисконту, визначена на дату **первісного** визнання групи контрактів до номінальних грошових потоків, які не змінюються залежно від доходів за будь-якими базовими статтями

ставки дисконту, що забезпечують рівномірний розподіл залишку переглянутого очікуваного фінансового доходу або фінансових витрат протягом залишку строку чинності групи контрактів

ставки дисконту, визначені на дату здійснення страхової вимоги за подіями, що сталися, із застосуванням пункту 36 до номінальних грошових потоків, які не змінюються залежно від доходів за будь-якими базовими статтями

*Різниця між сумами, визначеними із застосуванням цих ставок, та сукупному фінансовому доходу/збитку, відображається в іншому сукупному доході, якщо застосовується такий вибір облікової політики

Жодних модифікацій для утримуваних контрактів перестраховування

Дисконтування. Винятки

При застосуванні підходу на основі розподілу премії

Зобов'язання на залишок покриття

Суб'єкт господарювання не зобов'язаний коригувати балансову вартість зобов'язання на залишок покриття так, щоб вона відображала часову вартість грошей і вплив фінансового ризику, якщо **при первісному визнанні** суб'єкт господарювання очікує, що час між наданням кожної з частин послуг і терміном сплати відповідної премії не перевищуватиме одного року.

Зобов'язання за страховими вимогами

Суб'єкт господарювання не зобов'язаний коригувати майбутні грошові потоки на часову вартість грошей і вплив фінансового ризику, якщо сплата або одержання цих грошових потоків очікується протягом одного року від дати понесення страхових виплат або коротшого строку

При застосуванні всіх підходів

Суб'єкт господарювання не зобов'язаний здійснювати дезагрегування зміни в коригуванні на нефінансовий ризик між результатом страхових послуг і фінансовими доходами або витратами за страхуванням. Тоді він включає зміну в коригуванні на нефінансовий ризик повністю у складі результату **перестрахових** послуг

Дата первісного визнання утримуваних перестрахових контрактів (1/2)

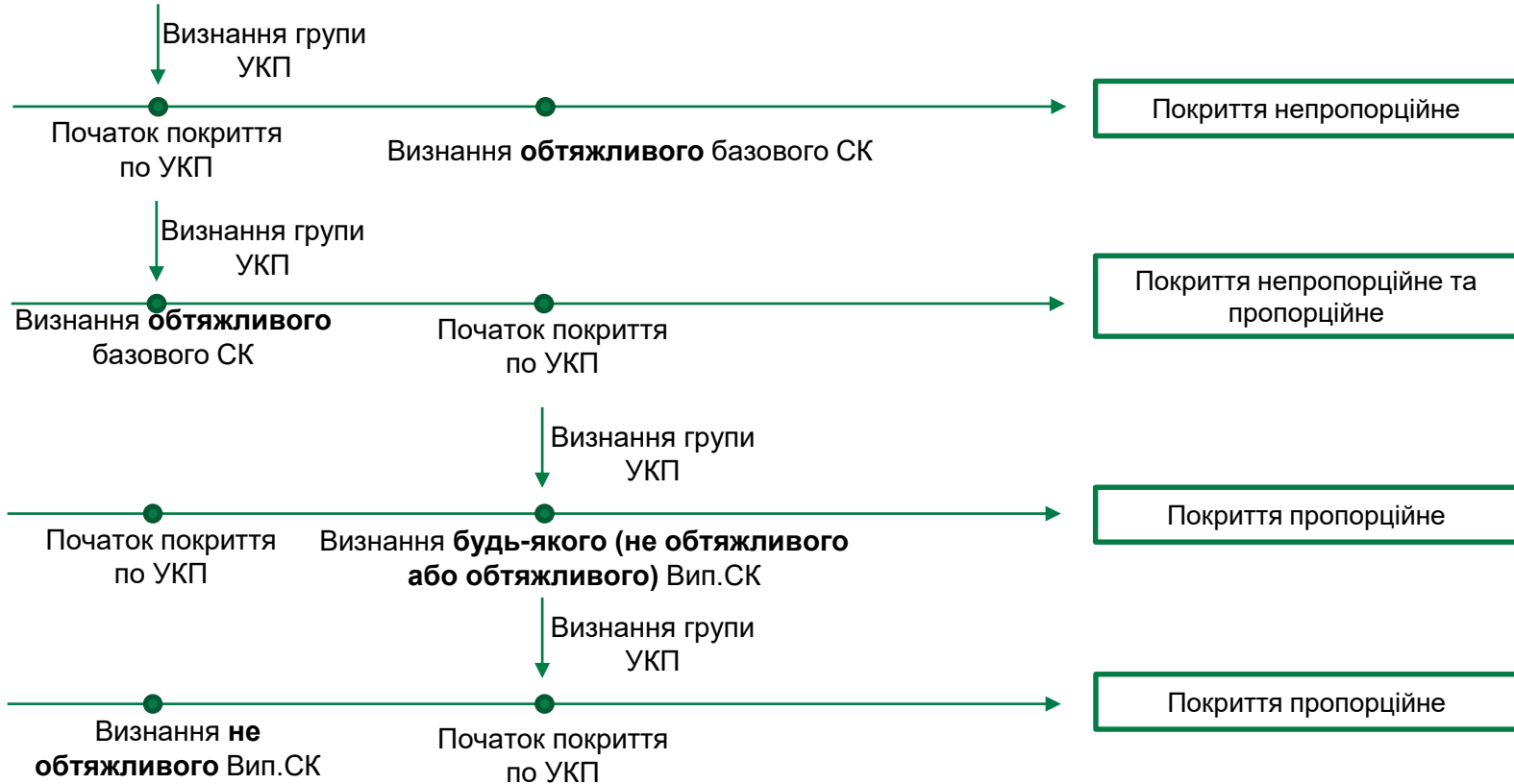
Суб'єкт господарювання **визнає групу утримуваних перестраховання**, починаючи з **більш ранньої з таких дат** (§ 62) :

- початку періоду покриття за групою контрактів
- дати визнання суб'єктом господарювання **обтяжливої групи базових страхових**, якщо СГ уклав відповідний УКП у складі групи утримуваних контрактів перестраховання в таку дату або до неї

Суб'єкт господарювання **визнає групу утримуваних контрактів перестраховання**, що забезпечують пропорційне покриття, з дати первісного визнання будь-якого базового страхового контракту (і обтяжливого і не обтяжливого), якщо ця дата настає пізніше початку періоду покриття групи утримуваних контрактів перестраховання

Дата первісного визнання утримуваних перестрахових контрактів (2/2)

Оцінка утримуваних перестрахових контрактів при первісному визнанні. Контрактна сервісна маржа

Контрактна сервісна маржа (п. 65)

Контрактна сервісна маржа (далі - КСМ) - компонент активу чи зобов'язання для групи утримуваних перестрахових контрактів, ~~що відображає незароблений прибуток, який буде визнано суб'єктом господарювання при наданні послуг у майбутньому.~~ що визнається як будь-який чистий видаток або чистий прибуток від придбання таких контрактів (крім впливу подій, що настали до придбання таких контрактів).

При первісному визнанні суб'єкт господарювання визнає будь-який чистий видаток або чистий прибуток від придбання групи утримуваних контрактів перестраховання як контрактну сервісну маржу що оцінюється в розмірі, який дорівнює сумі:

- а) грошових потоків виконання;
- б) активу чи зобов'язання, визнання яких припинено на таку дату, які раніше визнавалися за грошовими потоками, що пов'язані з групою утримуваних контрактів перестраховання, визнання; та
- в) будь-яких грошових потоків, що виникають на таку дату; та
- г) будь-якого доходу, визнаного у прибутку або збитку при первісному визнанні обтяжливих базових страхових контрактів.

Оцінка утримуваних перестрахових контрактів при первісному визнанні. Контрактна сервісна маржа

Контрактна сервісна маржа по утримуваних контрактах перестраховування (УКП). Властивості

$$\text{КСМ} = |\text{Вхідні потоки} + \text{КНФР} - \text{Вихідні потоки} - \text{Дохід від компоненту відшкодування збитку}|$$

КСМ відображає чистий видаток або чистий прибуток (не є частиною доходів/витрат у прибутках/збитках, крім доходів по обтяжливих базових страхових контрактах)

КСМ визначається на рівні групи (Стандарт не вимагає розраховувати КСМ за кожним контрактом)

Може мати як дебетовий, так і кредитовий залишок, який може змінюватися протягом дії договору

Існують особливості визначення КСМ для придбаних у межах передання страхових контрактів або об'єднання бізнесу

Видаток по подіям, що настали до придбання УКП, негайно визнається як витрати у прибутках/збитках

Облік первісного визнання утримуваного контракту перестраховування. Приклад 1

На дату первісного визнання (на дату початку покриття) утримуваного контракту перестраховування очікується, що компанія сплатить премію 260 грн в перший день страхового покриття. Компанія оцінює, що теперішня вартість потоків до отримання (вхідних) за контрактом становитиме 270 грн. Компенсація за нефінансовий ризик на дату первісного визнання становитиме 18 грн.

$$270 + 18 - 260 = |28|$$

Маємо кредитовий залишок КСМ 28 грн

Це чистий прибуток від придбання УКП

ТВ ГПВ – теперішня вартість грошових потоків виконання; АЗП – актив на залишок покриття; КНФР – коригування на нефінансовий ризик

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
Первісне визнання страхового контракту (на дату початку покриття або визнання групи базових контрактів при пропорційному перестраховуванні):				
1	ТВ ГПВ (вихідні)	АЗП (КСМ)	АЗП (BEL)	260
2	ТВ ГПВ (вхідні)	АЗП (BEL)	АЗП (КСМ)	270
3	ТВ КНФР	АЗП (RA)	АЗП (КСМ)	18

Облік первісного визнання утримуваного контракту перестраховування. Приклад 2

На дату первісного визнання (на дату визнання обтяжливого базового страхового контракту) утримуваного контракту перестраховування очікується, що компанія сплатить премію 300 грн в перший день страхового покриття. Компанія оцінює, що теперішня вартість потоків до отримання (вхідних) за контрактом становитиме 270 грн. Компенсація за нефінансовий ризик на дату первісного визнання становитиме 18 грн.

$$270 + 18 - 300 = |-12|$$

Маємо дебетовий залишок КСМ 12 грн

Це чистий видаток від придбання УКП, що показує «реальну» вартість придбання УКП

ТВ ГПВ – теперішня вартість грошових потоків виконання; АЗП – актив на залишок покриття; КНФР – коригування на нефінансовий ризик

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
Первісне визнання страхового контракту (на дату початку покриття або визнання групи базових контрактів при пропорційному перестраховуванні):				
1	ТВ ГПВ (вихідні)	АЗП (КСМ)	АЗП (BEL)	300
2	ТВ ГПВ (вхідні)	АЗП (BEL)	АЗП (КСМ)	270
3	ТВ КНФР	АЗП (RA)	АЗП (КСМ)	18

Облік первісного визнання утримуваного контракту перестраховування (УКП). Приклад 3

На дату первісного визнання (на дату початку покриття) утримуваного контракту перестраховування очікується, що компанія сплатить премію 300 грн в перший день страхового покриття. Компанія оцінює, що ТВ потоків до отримання (вхідних) за контрактом становитиме 270 грн. Компенсація за нефінансовий ризик на дату первісного визнання становитиме 18 грн. Сума збитків, визнаних за обтяжливим базовим страховим контрактом у день ПВ УКП становить 290 грн, контрактом передбачено відшкодування 10% зазнаних витрат.

$$270 + 18 - 300 - 29 = |-41|$$

Маємо дебетовий залишок КСМ 41 грн

Це чистий видаток від придбання УКП, що показує «реальну» вартість придбання УКП

ТВ ГПВ – теперішня вартість грошових потоків виконання; АЗП – актив на залишок покриття; КНФР – коригування на нефінансовий ризик; СПВП - рахунок доходів/витрат «суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком»

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
Первісне визнання страхового контракту (визнання обтяжливого базового контракту):				
1	ТВ ГПВ (вихідні)	АЗП (КСМ)	АЗП (BEL)	300
2	ТВ ГПВ (вхідні)	АЗП (BEL)	АЗП (КСМ)	270
3	ТВ КНФР	АЗП (RA)	АЗП (КСМ)	18
4	Визнання доходу	АЗП (КСМ)	СПВП	29

Облік первісного визнання утримуваного контракту перестраховування.

Приклад 4

На дату первісного визнання (на дату початку покриття) утримуваного контракту перестраховування очікується, що компанія сплатить премію **300** грн в перший день страхового покриття. Компанія оцінює, що ТВ потоків до отримання (вхідних) за контрактом становитиме 270 грн. Компенсація за нефінансовий ризик на дату первісного визнання становитиме 18 грн. УКП покриває витрати за базовими контрактами, що стосуються періоду за 2 місяці до придбання групи УКП. Сума таких збитків 25 грн

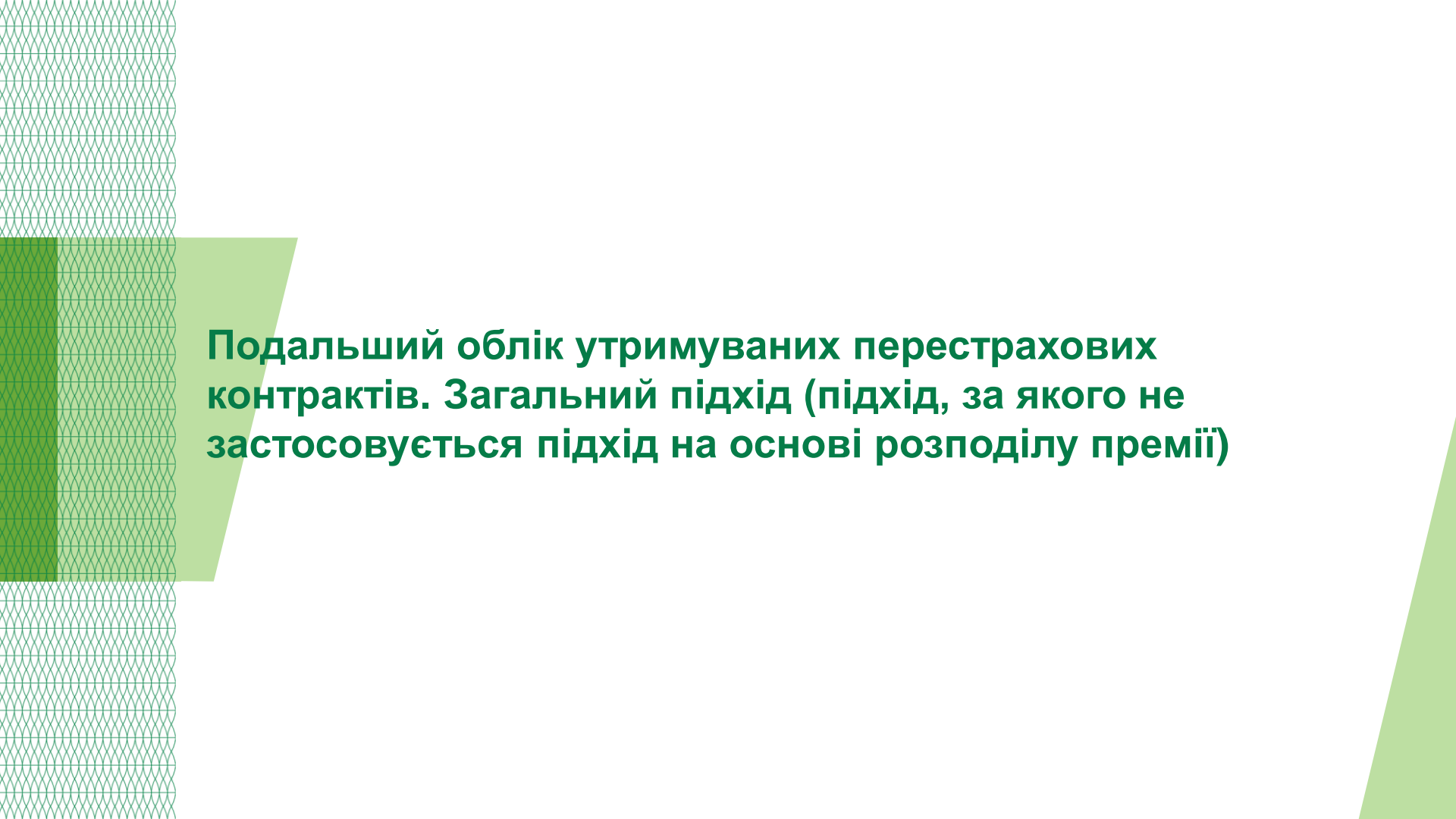
$$270 + 18 - 300 = |-12|$$

Маємо дебетовий залишок КСМ 12 грн

Це чистий видаток від придбання УКП, що показує «реальну» вартість придбання УКП

ТВ ГПВ – теперішня вартість грошових потоків виконання; АЗП – актив на залишок покриття; КНФР – коригування на нефінансовий ризик; РСП - рахунок доходів/витрат «розподіл сплачених премій»

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
Первісне визнання страхового контракту (на дату початку покриття або визнання групи базових контрактів при пропорційному перестраховуванні):				
1	ТВ ГПВ (вихідні)	АЗП (КСМ)	АЗП (BEL)	300
2	ТВ ГПВ (вхідні)	АЗП (BEL)	АЗП (КСМ)	270
3	ТВ КНФР	АЗП (RA)	АЗП (КСМ)	18
4	Визнання витрат	РСП (Д/В)	АЗП (BEL)	25

Подальший облік утримуваних перестрахових контрактів. Загальний підхід (підхід, за якого не застосовується підхід на основі розподілу премії)

Оцінка утримуваних страхових контрактів згідно загальної моделі (GMM)

Актив на залишок покриття (LRC)

Грошові потоки виконання, що стосуються **майбутніх послуг**

Очікувані майбутні грошові потоки (BEL)

Коригування на нефінансові ризики (RA)

Контрактна сервісна маржа (CSM)

Вартість грошей в часі (дисконтування)

Актив, що очікується до відшкодування за дійсними перестраховими вимогами за існуючими утримуваними перестраховими контрактами стосовно **подій**, які ще не настали

Актив за страховими вимогами (LIC)

Грошові потоки виконання, що пов'язані з **наданими в минулому послуг**

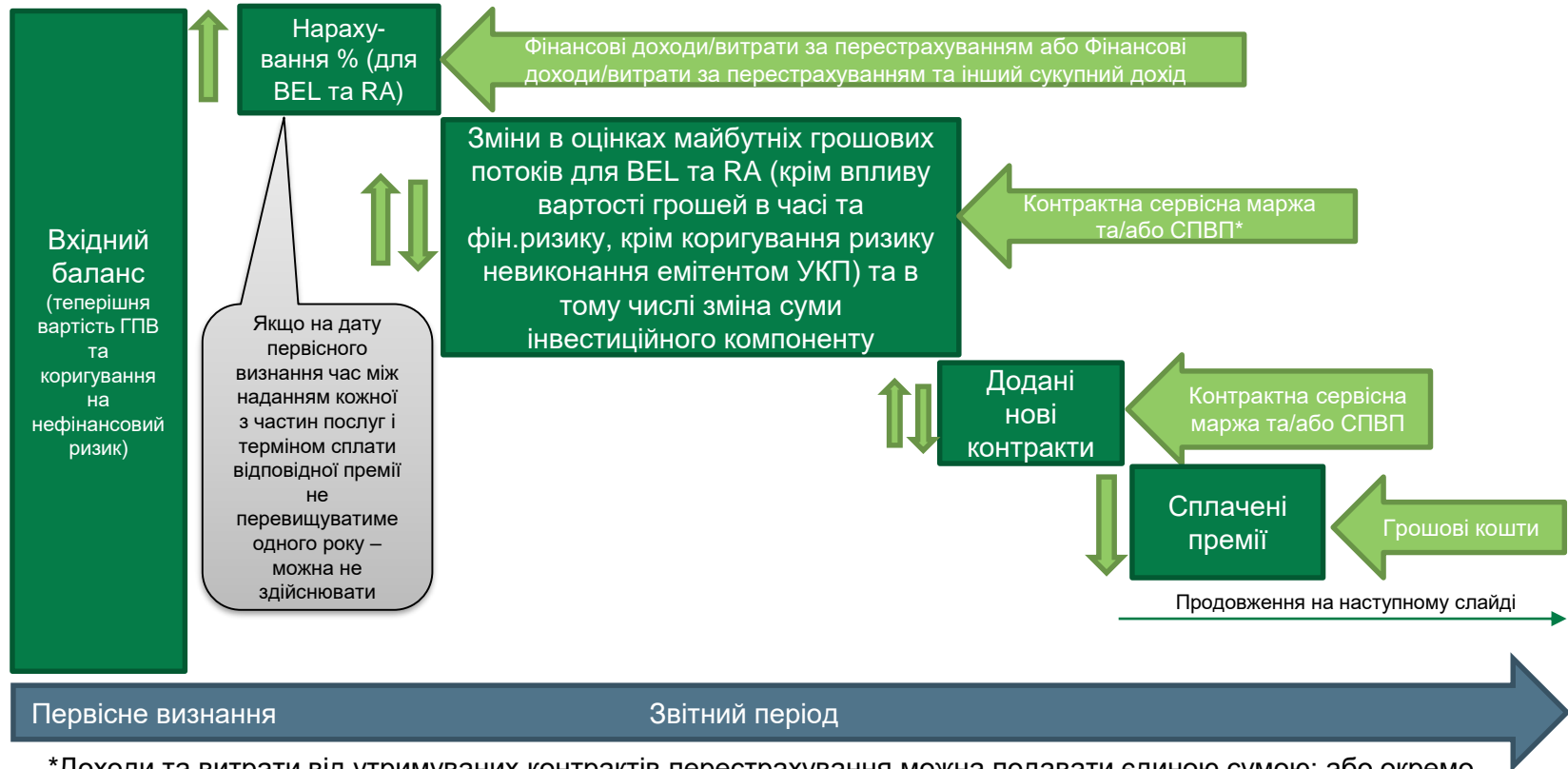
Очікувані майбутні грошові потоки (BEL)

Коригування на нефінансові ризики (RA)

Дисконтування

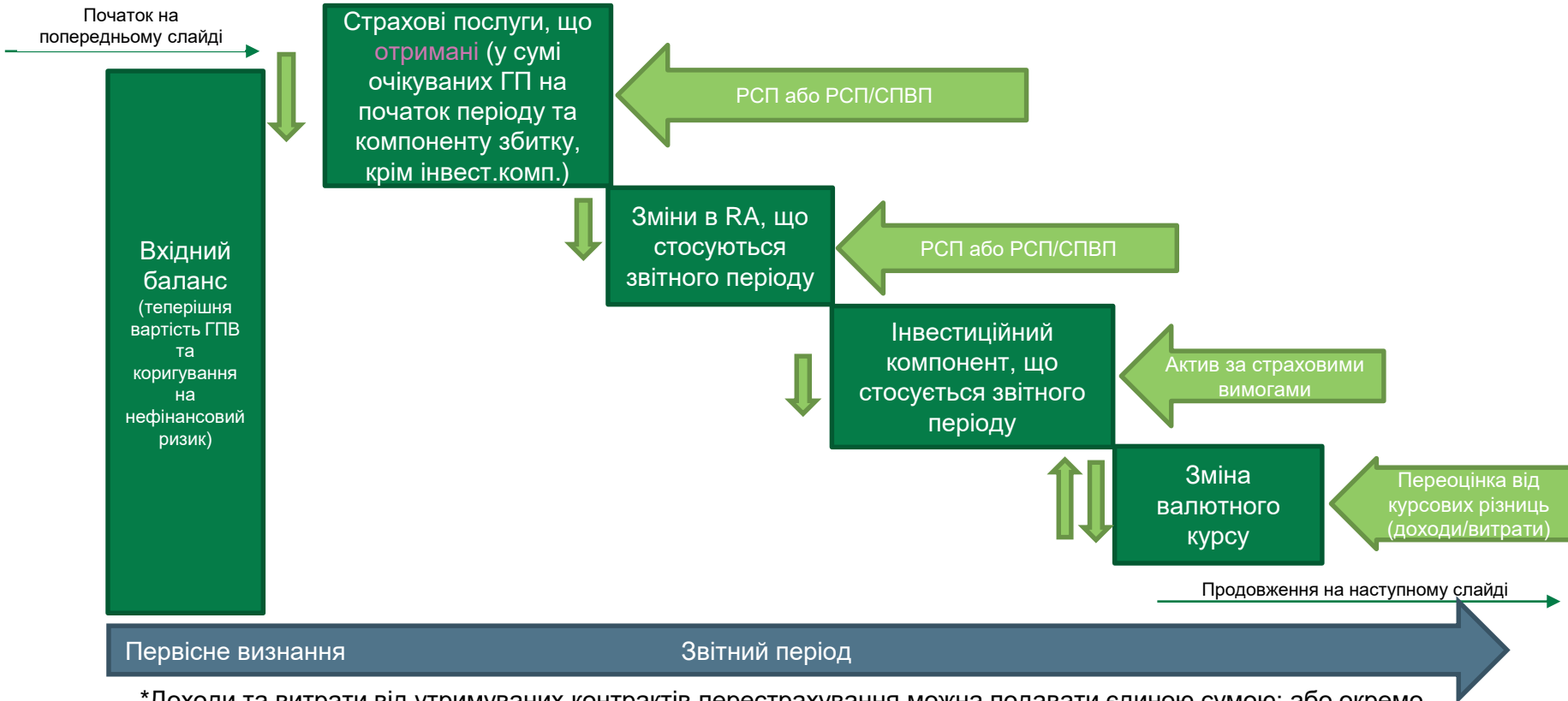
Актив, що очікується до відшкодування за дійсними перестраховими вимогами за **подіями, що вже настали**, за існуючими утримуваними перестраховими контрактами, включаючи події, що настали, але за якими не надходило вимог про здійснення виплат, а також інші понесені витрати на перестраховування

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі на залишок покриття: ГПВ (1/3)

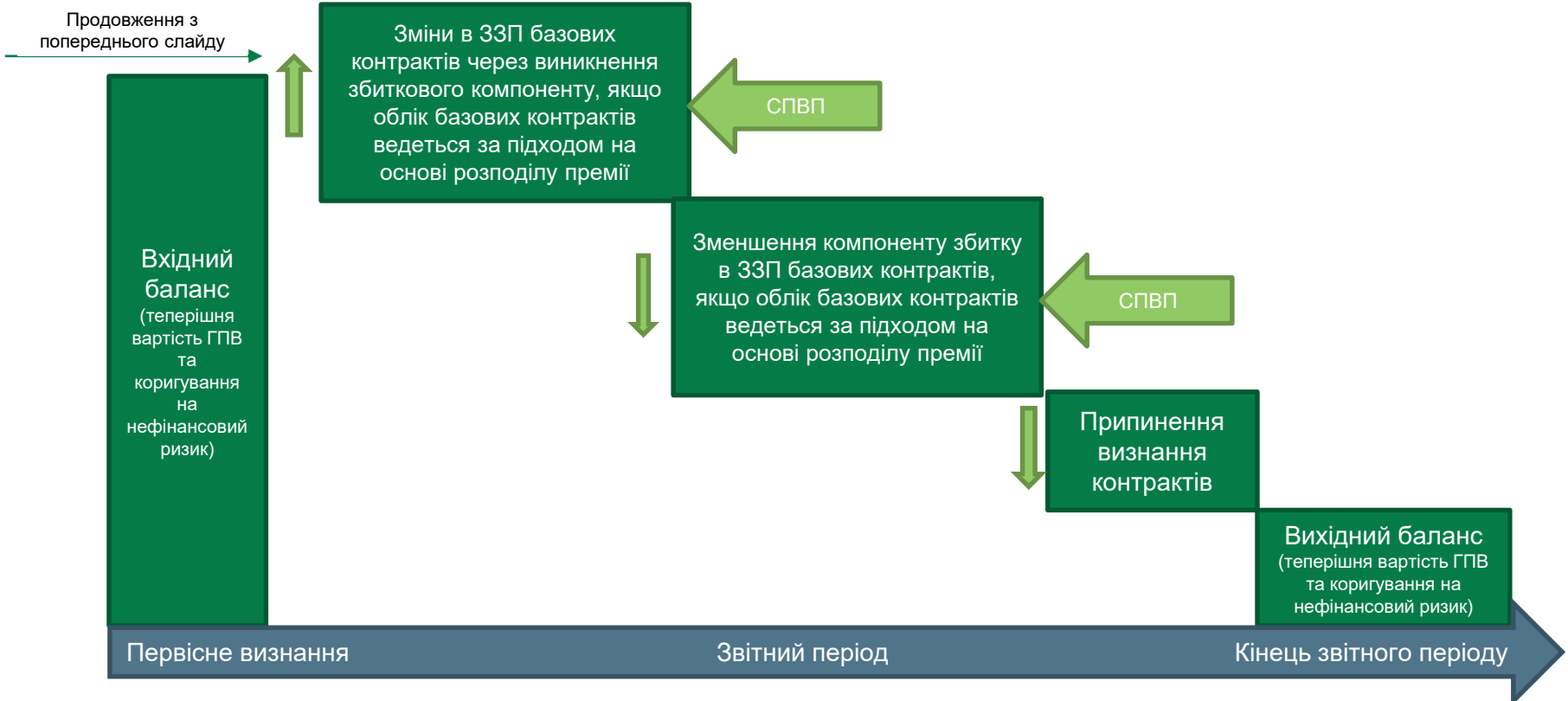
*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі на залишок покриття: ГПВ (2/3)

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі на залишок покриття: ГПВ (3/3)

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Подальший облік СК. Зміни зобов'язанні на залишок покриття: грошові потоки виконання. Проводки

↓ Сплачені премії по діючим контрактам	Дт Актив на залишок покриття (далі - АЗП) – Кт Грошові кошти (Рахунок у банку)
↑↓ Додані нові контракти	аналогічно первісному визнанню групи перестрахових контрактів
↓ Відшкодовані зобов'язання за діючими контрактами	РСП або РСП/СПВП* - Кт АЗП (BEL, RA)
↓ Передача інвест.компоненту, що підлягає відшкодуванню	Дт АСВ (BEL, RA)- Кт АЗП (BEL, RA)
↑↓ Зміни в зб. компоненті базових контрактів, що обліковуються за підходом на основі розподілу премії	Дт АЗП (BEL, RA) – Кт СПВП Дт СПВП – Кт АЗП (BEL, RA)
↑↓ Вплив курсових різниць	Дт Витрати від курсових різниць – Кт АЗП (BEL, RA) Дт АЗП (BEL, RA) - Кт Дохід від курсових різниць
↑↓ Зміни в оцінках грошових потоків виконання (крім зазначених вище (§33в) та при модифікації (§73))	Дт АЗП (КСМ), СПВП – Кт АЗП (BEL, RA) Дт АЗП (BEL, RA) – Кт АЗП (КСМ), СПВП
↑↓ Дисконтування ГПВ	Дт Фінансові витрати від страхування – Кт АЗП (BEL, RA) Дт АЗП (BEL, RA) – Кт Фінансові доходи від страхування

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

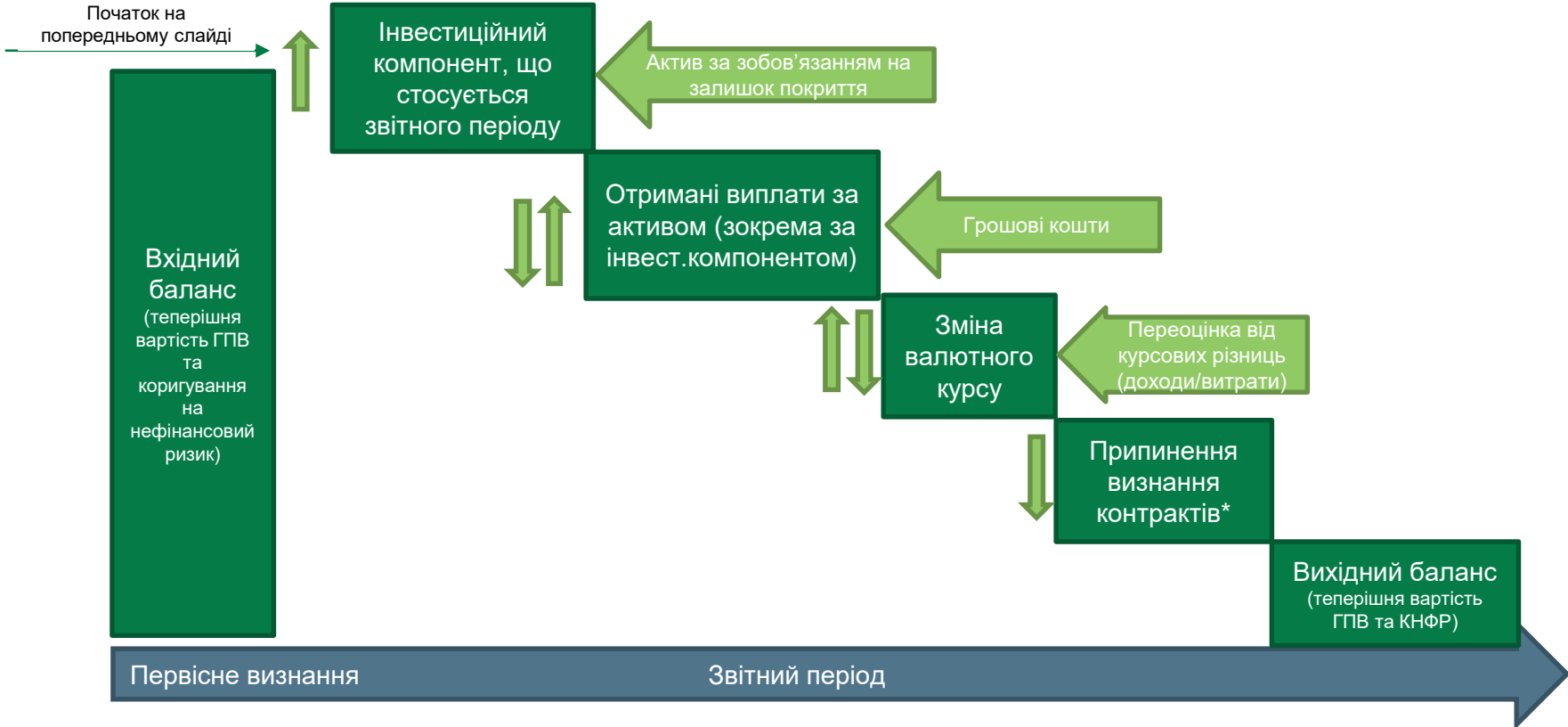

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі за страховими вимогами (1/2)

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Подальший облік утримуваних контрактів перестрашування. Зміни в активі за страховими вимогами (2/2)

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування.

Зміни в активі за страховими вимогами. Проводки

↑↓ Дисконтування ГПВ	Дт Фінансові витрати від страхування – Кт АСВ (BEL, RA) Дт АСВ (BEL, RA) – Кт Фінансові доходи від страхування
Збільшення активу через страхові вимоги і витрати, що виникли протягом періоду	Дт АСВ (BEL, RA) – Кт СПВП*
↑↓ Зміни в ГП, пов'язаними із понесеними збитками за страховими вимогами за подіями, що сталися та понесеними витратами	Дт АСВ (BEL, RA) – Кт СПВП* Дт СПВП – Кт АСВ (BEL, RA)
↓ Отримані відшкодування за діючими контрактами	Дт Грошові кошти – Кт АСВ (BEL, RA)
↓ Передача інвест.компоненту, що підлягає відшкодуванню	Дт АСВ (BEL, RA) - Кт АЗП (BEL, RA)
↑↓ Вплив курсових різниць	Дт Витрати від курсових різниць – Кт АЗП (BEL, RA) Дт АЗП (BEL, RA) - Кт Дохід від курсових різниць

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Оцінка утримуваних страхових контрактів згідно загальної моделі (GMM)

Актив на залишок покриття (LRC)

Грошові потоки виконання, що стосуються **майбутніх послуг**

Очікувані майбутні грошові потоки (BEL)

Коригування на нефінансові ризики (RA)

Контрактна сервісна маржа (CSM)

Вартість грошей в часі (дисконтування)

Актив, що очікується до відшкодування за дійсними перестраховими вимогами за існуючими утримуваними перестраховими контрактами стосовно **подій**, які ще не настали

Актив за страховими вимогами (LIC)

Грошові потоки виконання, що пов'язані з **наданими в минулому послуг**

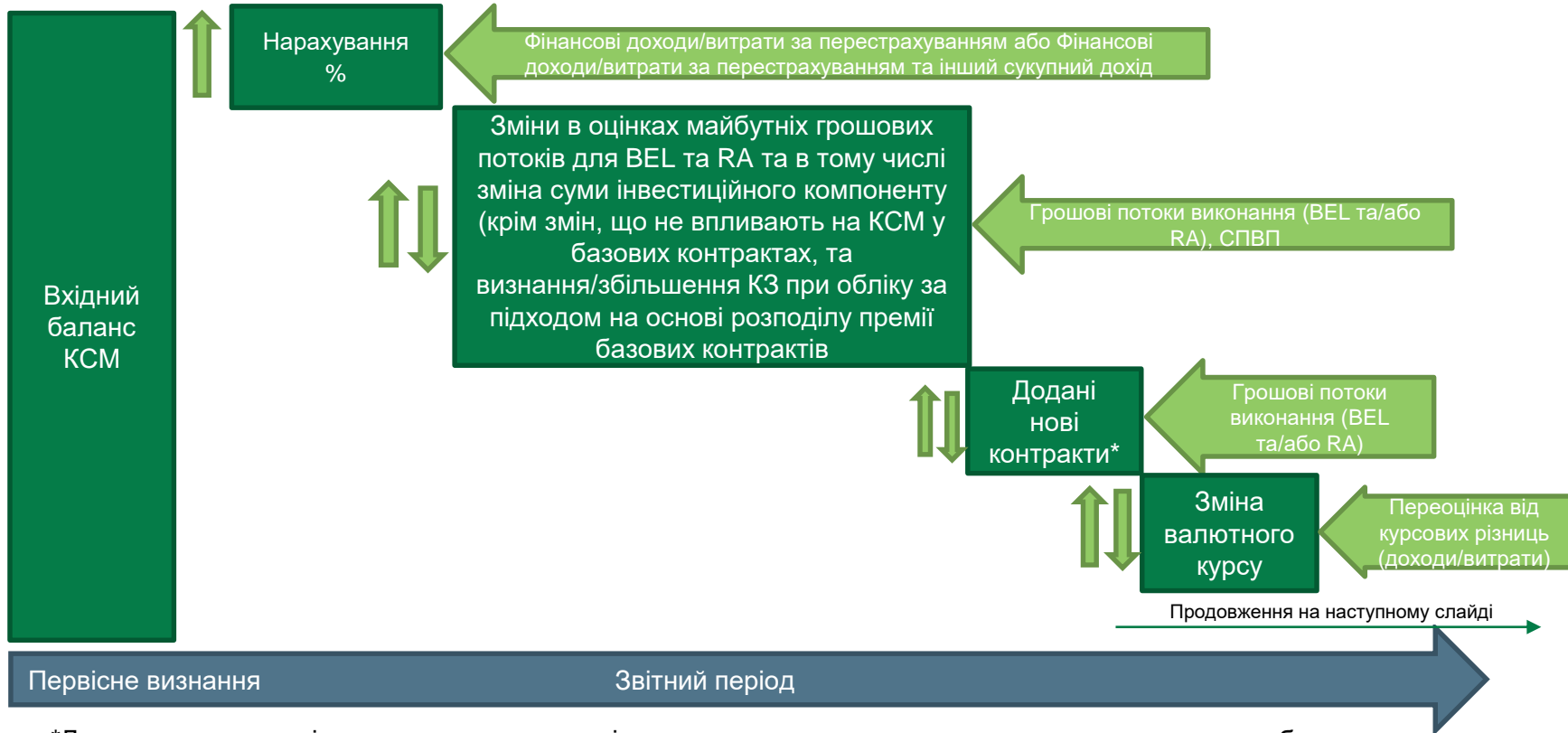
Очікувані майбутні грошові потоки (BEL)

Коригування на нефінансові ризики (RA)

Дисконтування

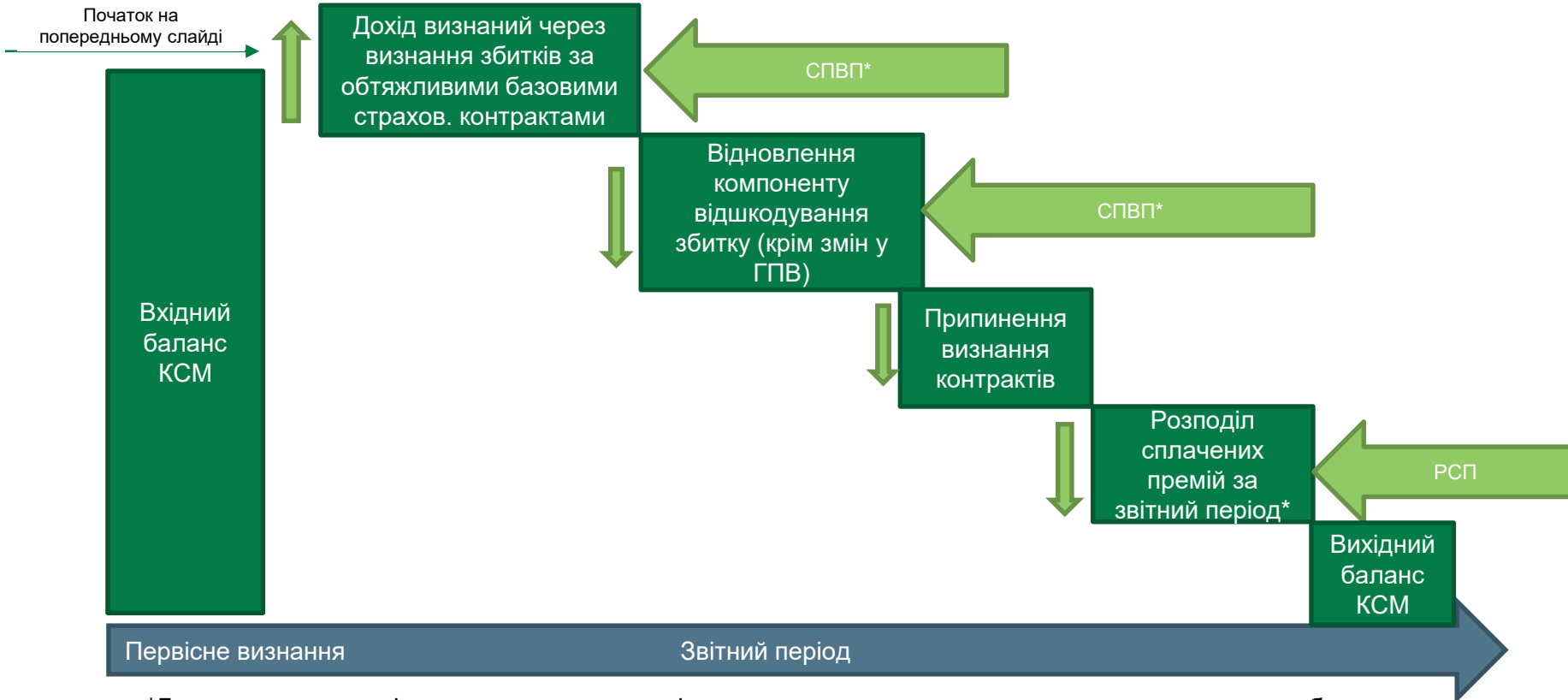
Актив, що очікується до відшкодування за дійсними перестраховими вимогами за **подіями, що вже настали**, за існуючими утримуваними перестраховими контрактами, включаючи події, що настали, але за якими не надходило вимог про здійснення виплат, а також інші понесені витрати на перестраховування

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі на залишок покриття: КСМ (1/2)

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі на залишок покриття: КСМ (2/2)

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни із КСМ. Проводки

↑↓ Додані нові контракти	аналогічно первісному визнанню групи страхових контрактів
↑↓ Зміни в оцінках грошових потоків виконання (крім виключень та при модифікації (§73))	АЗП (КСМ)– Кт АЗП (BEL, RA) Дт АЗП (BEL, RA) – Кт АЗП (КСМ)
↑↓ Вплив курсових різниць	Дт Переоцінка від курсових різниць– Кт АЗП (КСМ) Дт АЗП (КСМ) - Кт Переоцінка від курсових різниць
↑ Вплив фінансового ризику на КСМ	Дт АЗП (КСМ) – Кт Фінансові доходи за страхуванням
↑↓ Визнання або зменшення збитків через визнання/зменшення збитків за обтяжливими базовими страх. контрактами, зокрема розподіл через надання послуг	Дт АЗП (КСМ) – Кт СПВП Дт СПВП – Кт АЗП (КСМ)
↓ Визнання витрат з огляду на отримання послуг протягом періоду*	Дт РСП – Кт АЗП (КСМ)

*Доходи та витрати від утримуваних контрактів перестраховування можна подавати єдиною сумою; або окремо як суми, що підлягають відшкодуванню перестраховиком (СПВП), та розподіл сплачених премій (РСП)

Компонент відшкодування збитку. Властивості

КВЗ = Збиток за базовими обтяжливими стр.контр. *
% частки вимог за базовими контрактами, що
відшкодовується за УКП

Компонент відшкодування збитку (КВЗ)
– це суми відображені як дохід при
визнанні витрат за базовими
обтяжливими страховими контрактами

КВЗ є частиною активу на залишок
покриття

Відновлення КВЗ (пов'язане із
майбутньою послугою) можливе в
межах визнаного попередньо КВЗ, а не
перестрахових доходів (сум, що
підлягають відшкодуванню)

Зміни в КЗ є аналогічними до
змін в ГПВ АЗП:
дисконтування, перегляд
оцінок, поступове зменшення

Розподіл ГПВ АЗП із наявним
КВЗ, передбачає
відновлення визнаних
доходів і виключенням
відповідної суми із
перестрахових витрат
(розподілу сплачених премій)
на основі систематичного
розподілу. Це зводить до
нуля загальні суми віднесені
на КВЗ до кінця покриття
контрактів

Коєфіцієнт розподілу між KB3 та A3П без KB3

$$KP = \frac{\text{KB3 на початок періоду}}{\text{очікувані відшкодування у BEL+RA}}$$

КР – різний в різних періодах (причини: рух грошових коштів, додавання нових контрактів, вибуття контрактів, перегляд припущень на майбутнє)

КР визначається для кожного звітного періоду

КР може бути різним, якщо вибрано підхід не дисконтувати коригування на нефінансовий ризик

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування (загальний підхід) – приклад 5

За утримуваним контрактом перестраховування покриваються вимоги перестраховика на пропорційній основі – 30%. Передбачається покриття як прибуткових, так і обтяжливих контрактів. Сума перестрахової премії 315 грн, що буде сплачена після первісного визнання.

Суми очікуваних премій по прибутковим страховим базовим контрактам становить 900 грн. Сума очікуваних грошових потоків виконання разом із коригуванням на нефінансовий ризик становить 600 грн.

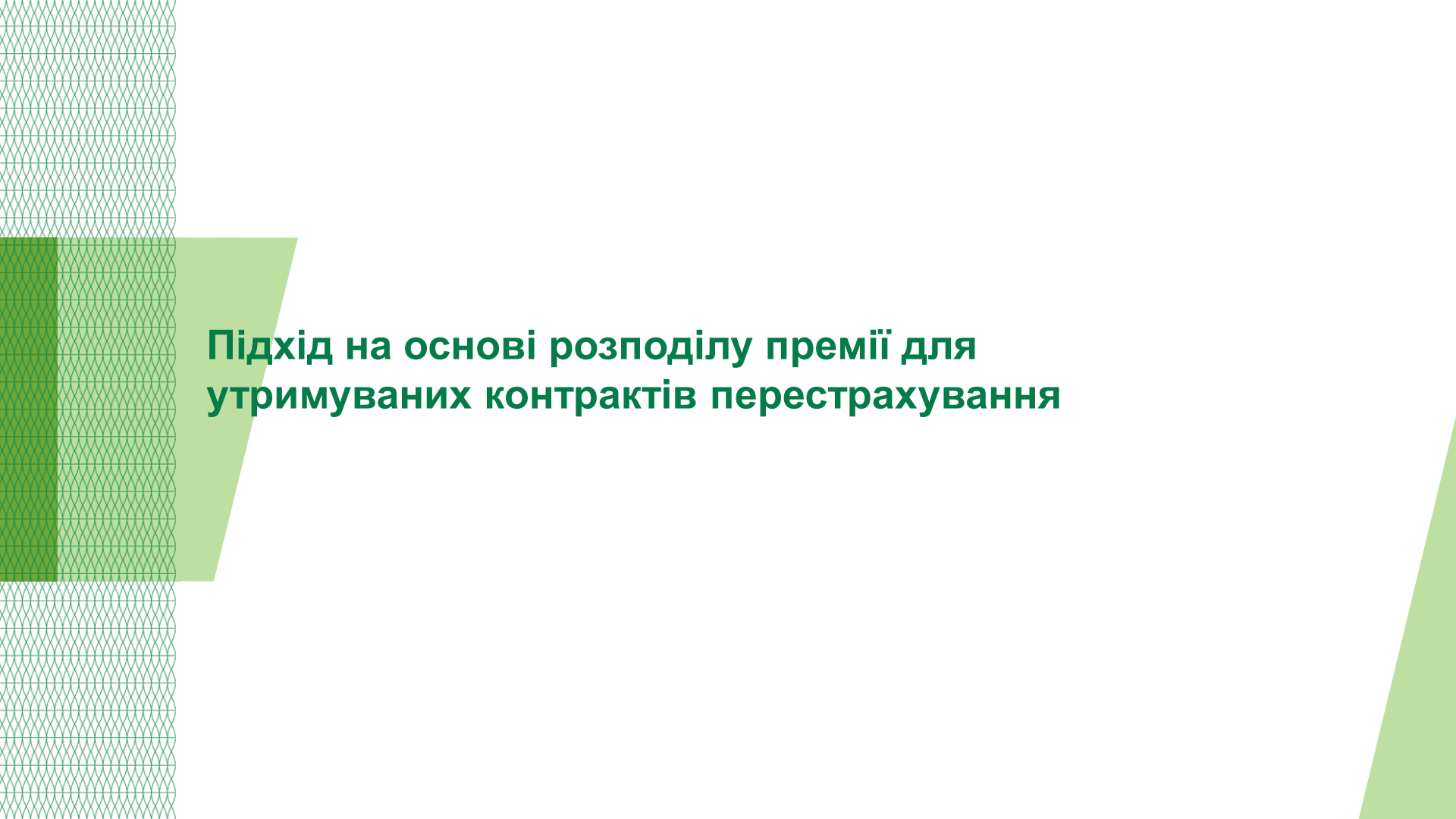
Суми очікуваних премій по обтяжливим страховим базовим контрактам становить 210 грн. Сума очікуваних грошових потоків виконання разом із коригуванням на нефінансовий ризик становить 300 грн.

У другому році компанія переглядає суми очікуваних виплат та КНФР по прибутковим контрактам в бік збільшення на 20 грн; обтяжливих – 10 грн.

Аркуш Microsoft
Excel

Вплив фінансових ризиків та ризик невиконання емітентом УКП не враховуються для спрощення.

Підхід на основі розподілу премії для утримуваних контрактів перестраховування

Тест на застосовність РАА

Критерій
вимірювання

Оцінка зобов'язань на залишок покриття в рамках підходу на основі розподілу премії не відрізняється матеріально від оцінки на основі загальної моделі

Критерій порушується при суттєвих відмінностях між розподілом одиниць покриття та розподілом ризику в часі

Критерій
мінливості

Критерій не виконується, якщо при утворенні групи СГ очікує значної мінливості FCF, які впливатимуть на оцінку LRC протягом періоду до виникнення страхової вимоги

Критерій не порушується, якщо не очікуються зміни в припущеннях для розрахунку зобов'язань на залишок покриття

або

Критерій
тривалості

Період покриття у кожного контракту в групі (включаючи покриття за всіма преміями в межах контракту, визначеними на таку дату з застосуванням GMM) становить один рік або менше

Оцінка **УКП** згідно підходу на основі розподілу премії на дату первісного визнання (premium allocation approach - PAA)

При первісному визнанні балансова вартість зобов'язання (зобов'язання на залишок покриття) дорівнює:

преміям, **одержаним** при первісному визнанні, якщо такі є

~~мінус будь-які аквізиційні грошові потоки станом на таку дату, якщо суб'єкт господарювання не вирішить визнавати платежі як витрати *~~

~~плюс або мінус будь-яка сума, обумовлена припиненням визнання на таку дату активу за АГП~~

плюс або мінус будь-яка сума, обумовлена припиненням визнання на таку дату активу чи зобов'язання попередньо визнаних для ГП, пов'язаних із групою контрактів (Б66А+)

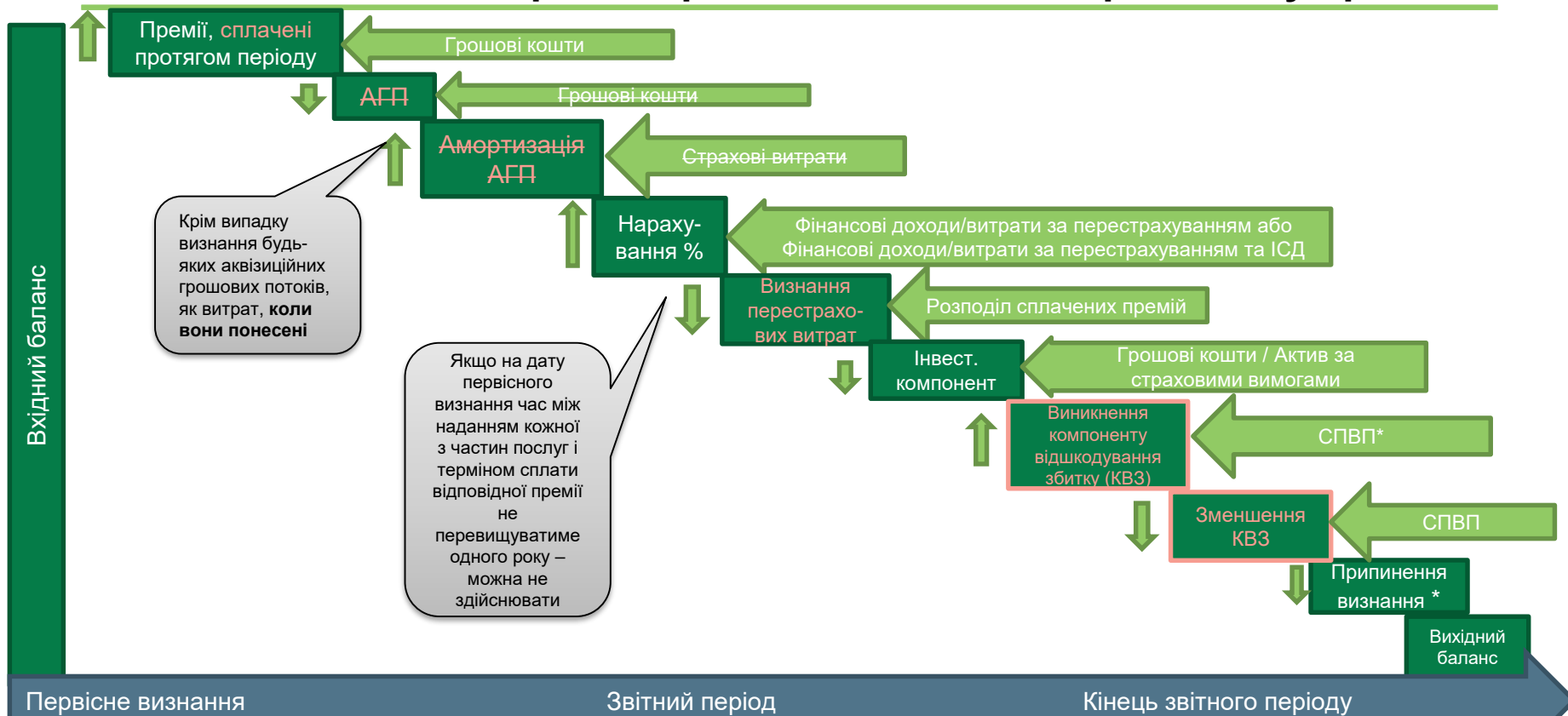

Жодних модифікацій для утримуваних контрактів перестраховування, крім того, що здійснюється «логічна» модифікація величин: дохід – витрати; сплата премій – отримання премій...

§65А Витрати, що покриваються УКП, але стосуються подій, що вже настали до придбання УКП

+ Компонент відшкодування збитку (при обтяжливих контрактах)

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування. Зміни в активі на залишок покриття при підході на основі розподілу премії

Подальший облік утримуваних контрактів перестраховування (спрощений підхід) – приклад 6

За утримуваним контрактом перестраховування покриваються вимоги перестраховика на пропорційній основі – 30%. Передбачається покриття як прибуткових, так і обтяжливих контрактів. Сума перестрахової премії 315 грн, що буде сплачена після первісного визнання.

Суми очікуваних премій по прибутковим страховим базовим контрактам становить 900 грн. Сума очікуваних грошових потоків виконання разом із коригуванням на нефінансовий ризик становить 600 грн.

Суми очікуваних премій по обтяжливим страховим базовим контрактам становить 210 грн. Сума очікуваних грошових потоків виконання разом із коригуванням на нефінансовий ризик становить 300 грн.

У другому році компанія переглядає суми очікуваних виплат та КНФР по обтяжливим контрактам в бік збільшення на 10 грн.

Аркуш Microsoft
Excel

Вплив фінансових ризиків та ризик невиконання емітентом УКП не враховуються для спрощення.

Фінансова звітність. Утримувані контракти перестраховування

Розкриття інформації про страхові контракти

Суб'єкт господарювання окремо подає у звіті про фінансовий стан балансові вартості портфелів:

- випущених страхових контрактів, що є **активами**;
- випущених страхових контрактів, що є **зобов'язаннями**;
- утримуваних контрактів перестраховування, що є **активами**, та
- утримуваних контрактів перестраховування, що є **зобов'язаннями**.

Зміни у поданні інформації: Звіт про фінансовий результат

МСФЗ 4

+ Дохід від премій

Аквізиційні витрати

- Адміністративні витрати

Страхові відшкодування

- Зміна у страхових резервах

+ Інвестиційні доходи

Прибуток

+ Зміни в ринковій вартості активів

Сукупний дохід

МСФЗ 17

Результат страхових послуг

+ Дохід від страхування

- Витрати на страхові послуги

+ Дохід/витрати від утримуваних контрактів перестраховання

Дохід від сум, що підлягають відшкодуванню перестраховиком

Витрати від розподілу премій, сплачених перестраховикові

Фінансовий результат

+ Інвестиційні доходи за активами

- Фінансові витрати/доходи за страхуванням

+ Фінансові витрати/доходи за утримуваними контрактами перестраховання

- Витрати, які не можна віднести

Прибуток

+ Зміни в ринковій вартості активів (в ІСД)

+ Фін. витрати/доходи за страхуванням (в ІСД)

+ Фін. доходи/витрати за утримуваними контрактами перестраховання (в ІСД)

Сукупний дохід

Зміни у поданні інформації: Звіт про фінансовий стан

МСФЗ 4

Активи

Грошові кошти та їх еквіваленти
Відстрочений податковий актив
Частка перестраховиків у резервах
Відстрочені аквизиційні витрати
Дебіторська заборгованість
Інші активи

Зобов'язання

Резерв незароблених премій
Резерв на покриття збитків
Додаткові резерви

Капітал

Нерозподілений прибуток

МСФЗ 17

Активи

Грошові кошти та їх еквіваленти
Відстрочений податковий актив
Утримувані контракти перестраховання,
що є активами
Випущені страхові контракти, які є
активами

Зобов'язання

Зобов'язання за утримуваними
контрактами перестраховання
Зобов'язання за випущеними
страховими контактами

Капітал

Нерозподілений прибуток

Приклади узгоджень за МСФЗ 17 (§101, 104, 105*)

	Оцінка ТВ ГП	КНФР	КСМ	Зобов'язання за страховими контрактами
Зобов'язання за страховими контрактами, початок періоду	180		48	228
Зміни, пов'язані з майбутніми послугами:	6		-3	3
змін в оцінках, які коригують контрактну сервісну маржу	6		-3	3
змін в оцінках, які не коригують КСМ, - тобто збитки за групами обтяжливих контрактів і відновлення таких збитків				0
вплив контрактів, що були первісно визнані протягом періоду				0
Зміни, пов'язані з поточними послугами:	0		-21	-21
сума КСМ, визнана в прибутку або збитку для відображення передання послуг;			-21	-21
зміни в коригуванні на нефінансовий ризик, що не пов'язані з майбутніми послугами або минулими послугами				0
коригування на підставі досвіду				0
Зміни, що пов'язані з наданими в минулому послугам (зміни в ЗСВ)				0
Фінансові витрати за страхуванням				0
Зміни в звіті про сукупний дохід				0
Грошові потоки	-90			-90
Вплив змін у ризику невиконання емітентом УКП				0
Зобов'язання за страховими контрактами, кінець періоду	96		24	120

Приклади узгоджень за МСФЗ 17 (§100, 103, 105*)

	ЗЗП без КЗ	КЗ	ЗСВ	Зобов'язання за страховими контрактами
Зобов'язання за страховими контрактами, початок періоду	210	18	0	228
Дохід від страхування			90	90
Витрати від страхування	(102)	(6)	0	(108)
Фактичні витрати за подіями, що сталися та інші понесені витрати	(102)			(102)
Амортизація аквізиційних грошових потоків				0
Зміни, пов'язані з наданими в минулому послугами				0
Зміни, пов'язані із майбутніми послугами - збитки за обтяжливими контрактами і відновлення таких збитків		(6)		(6)
Інвестиційні компоненти				0
Грошові потоки за період:	0	0	(90)	(90)
Премії одержані				0
Аквізиційні грошові потоки сплачені				0
Здійснені страхові виплати та інші витрати			(90)	(90)
Фінансові доходи або витрати за страхуванням				0
Вплив змін у ризику невиконання емітентом УКП				0
Зобов'язання за страховими контрактами, кінець періоду	108	12	0	120

Приклади узгоджень за МСФЗ 17 (§107, 108*)

	Контракти первісно визнані у звітному періоді	Обтяжливі контракти	Придбані контракти	Утримувані контракти перестраховування	Разом
Оцінки ТВ майбутнього вибуття ГП:	(1090)	(1089)	0	(1160)	(3339)
Інші ГП вихідні крім аквізиційних ГП	(1090)	(1089)		(1160)	(3339)
Аквізиційні ГП					0
Оцінки ТВ майбутніх грошових надходжень	900	900		1080	2880
КНФР	(135)	(120)		72	(183)
КСМ	(245)			37	(208)
Разом	(570)	(309)	0	29	(850)

*Складено на основі прикладів з первісного визнання з вебінару 13.09.2022 та первісного визнання прикладів з вебінару 20.10.2022

Приклади узгоджень за МСФЗ 17 (§100, 103, 105*) для підходу на основі розподілу премії

	ЗЗП без КЗ	КЗ	ЗСВ	Зобов'язання за страховими контрактами
Зобов'язання за страховими контрактами, початок періоду	210	18	0	228
Дохід від страхування			90	90
Витрати від страхування	(102)	(6)	0	(111)
Фактичні витрати за подіями, що сталися та інші понесені витрати	(105)			(105)
Амортизація аквізиційних грошових потоків				0
Зміни, пов'язані з наданими в минулому послугами				0
Зміни, пов'язані із майбутніми послугами - збитки за обтяжливими контрактами і відновлення таких збитків		(6)		(6)
Інвестиційні компоненти				0
Грошові потоки за період:	0	0	(90)	(90)
Премії одержані				0
Аквізиційні грошові потоки сплачені				0
Здійснені страхові виплати та інші витрати			(90)	(90)
Фінансові доходи або витрати за страхуванням				0
Вплив змін у ризику невиконання емітентом УКП				0
Зобов'язання за страховими контрактами, кінець періоду	105	12	0	117

Дякую за увагу!

Національний
банк України